

Stichting Vrijescholen Athena

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
BESTUURSVERSLAG	4
VOORWOORD	4
1 ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS	5
VISIE, MISSIE EN KERNWAARDEN	5
ORGANISATIE	5
STRATEGISCH BELEID EN JAARPLAN	7
LEERLINGAANTALLEN	9
KLACHTEN EN VERTROUWENSKWESTIES	10
2 KWALITEITSZORG	11
OPBRENGSTEN	13
SCHOLING EN ONDERSTEUNING	14
ICT	15
VERVOLG IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS	15
3 PERSONEEL EN PROFESSIONALISERING	17
KENGETALLEN PERSONEEL	20
4 HUISVESTING	22
5 FINANCIËN	23
EXPLOITATIERESULTAAT	23
ALLOCATIE VAN MIDDELEN	27
BALANS	28
INVESTERINGEN	28
FINANCIËLE KENGETALLEN	29
TREASURYVERSLAG	32
CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	33
RISICOBEHEERSING	41
6 GOVERNANCE	43
JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	43
JAARVERSLAG GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD	47
BIJLAGE 1 NAW-GEGEVENS OP 31-12-2024	54

Jaarrekening	56
B1 Grondslagen	57
B2 Balans per 31 december 2024	61
B3 Exploitatieoverzicht 2024	62
B4 Kasstroomoverzicht over 2024	63
B5 Toelichting op de balans per 31 december 2024	64
B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	69
B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2023	70
B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	74
B9 Gebeurtenissen na balansdatum	75
B10 Overzicht verbonden partijen	75
B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	76
OVERIGE GEGEVENS	78
C1 Controleverklaring	79

Bestuursverslag

Voorwoord

2024 was voor Stichting Vrijescholen Athena een jaar van reflectie, ontwikkeling en voorbereiding op de toekomst. Met elkaar hebben we ons verdiept in wat nodig is om onze koers opnieuw helder te stellen, en hoe we als organisatie duurzaam kunnen groeien. In opdracht van de Raad van Toezicht is een onafhankelijk organisatieonderzoek uitgevoerd, waarvan de inzichten nu richtinggevend zijn voor een nieuw strategisch beleidsplan én een bestuursfilosofie die past bij wie wij zijn en willen zijn.

Deze ontwikkeling is gedragen door mensen uit alle lagen van de organisatie. Dat zegt veel over de kracht van Athena: we doen het samen. In het overleg met directeuren en in het werk van het strategieteam klonk een gezamenlijke wens om het vrijeschoolonderwijs te verdiepen en te verankeren in de tijd van nu.

Tegelijkertijd blijft er werk aan de winkel. De tevredenheidspeiling onder medewerkers laat zien dat autonomie en betrokkenheid worden gewaardeerd, maar ook dat werkdruk en helderheid over afspraken aandacht vragen. Ook het ziekteverzuim is, ondanks inspanningen, hoog gebleven. We blijven hier actief op inzetten met passende ondersteuning en beleid.

De leerlingaantallen zijn verder gegroeid, wat de blijvende aantrekkingskracht van het vrijeschoolonderwijs onderstreept. Binnen enkele scholen leidde dit tot verhuisbewegingen, zoals bij Parcival Noord, waar we in goed overleg met de gemeente zoeken naar passende, permanente huisvesting.

Op financieel gebied hebben we het jaar afgesloten met een stabiel resultaat dat nauw aansluit bij de begroting. 2024 was ook het eerste jaar waarin we werkten met het Vervangingsfonds, wat ons helpt bij het opvangen van ziektevervangingskosten.

Onderwijskundig was er mooie ontwikkeling zichtbaar: het periodeonderwijs, als hart van het vrijeschoolonderwijs, is verder doorontwikkeld en breed omarmd in onze scholen. Dit geeft hoop en perspectief voor de toekomst.

Tot slot: eind december viel onze bestuurder Peronnik Veltman onverwacht uit. Zijn afwezigheid raakte velen. Vanuit de bestaande regeling heb ik als plaatsvervangend bestuurder tijdelijk het stokje overgenomen. Met vertrouwen in het team en in de koers die we gezamenlijk bewandelen, kijk ik uit naar wat voor ons ligt.

Met waardering voor ieders inzet,

Lucas Sint

Plaatsvervangend bestuurder

1 Algemene instellingsgegevens

Stichting Vrijescholen Athena (hierna: Athena) is een stichting van veertien basisscholen voor vrijeschoolonderwijs en één school voor (voortgezet) speciaal vrijeschoolonderwijs.

Er is sprake van een éénhoofdig bestuur. De heer P.A. (Peronnik) Veltman is de bestuurder van Athena. Nevenfuncties: bestuurslid Vereniging van Vrijescholen, lid deelnemersraad samenwerkingsverband primair passend onderwijs Doetinchem.

Visie, missie en kernwaarden

Onze visie

Bloeiend vrijeschoolonderwijs in gezonde scholen waarin de kiem van het eigen levensdoel van het kind tot wasdom kan komen. Waarin de jonge mens met zelfvertrouwen, zelfbewustzijn, inspiratie en plezier in leren is toegerust voor goede en zekere stappen in het leven.

Onze missie

Wij zijn vrijescholen in midden, oost en noordoost Nederland die (basis)onderwijs aanbieden vanuit de antroposofische uitgangspunten van Rudolf Steiner en staan open voor iedereen die zich hiertoe aangetrokken voelt. De stichting wil in deze regio's het vrijeschoolonderwijs bevorderen, steunen, in standhouden en ontwikkelen.

Onze kernwaarden

Samenhang, Meesterschap, Aandachtigheid, Creëren, Vitaliteit, Moed.

Organisatie

Bestuur

Binnen de beheersstructuur van Athena is sprake van organieke scheiding waarbij het college van bestuur, in de persoon van de bestuurder, de werkorganisatie bestuurt. Hij staat onder toezicht van de Raad van Toezicht (rvt). De bestuurder draagt eindverantwoordelijkheid, stuurt de directeuren aan en geeft dagelijkse leiding aan het stafbureau. De bestuurder overlegt en rapporteert regelmatig aan de rvt en de gmr en houdt voorbesprekingen met de voorzitter van de rvt en het dagelijks bestuur van de gmr. De bestuurder verzorgt de gesprekscyclus met de directeuren en stafmedewerkers.

Directeurenoverleg

Het directeurenoverleg (DO) adviseert de bestuurder in alle zaken die met beleidsontwikkeling te maken hebben. De directeuren van alle scholen komen vijf maal per jaar bij elkaar. Naast beleidsvormende besprekingen en uitwisseling van praktische informatie, is tijdens deze bijeenkomsten ook tijd en aandacht voor scholing en inhoudelijke verdieping.

Medezeggenschap

Van elke school is een ouder en een medewerker in staat gesteld zitting te nemen in de gmr. Het jaarverslag van de gmr is te vinden in hoofdstuk 5. Elke school kent een eigen medezeggenschapsraad (mr) waarin personeel en ouders evenredig zijn vertegenwoordigd. De directeur van de school fungeert als vertegenwoordiger van het bevoegd gezag en voert overleg met de mr over schoolspecifieke zaken. De bestuurder is incidenteel aanwezig geweest bij mr-vergaderingen.

Toezicht

De raad van toezicht is het interne toezicht van Athena. De raad zorgt ervoor dat er een goed functionerend bestuur is. Ten aanzien van het bestuur heeft ze de werkgeversrol. De rvt is verantwoordelijk voor aannames, functionerings- en beoordelingsgesprekken en ontslag van de bestuurder. Gelijktijdig is de rvt inhoudelijk sparringpartner van het bestuur en staat de bestuurder met raad en advies terzijde. De werkwijze, taken en bevoegdheden zijn uitgewerkt in het managementstatuut en het handboek van de raad van toezicht. De samenstelling en het jaarverslag van de rvt is te vinden in hoofdstuk 5.

Het externe toezicht is in handen van de Inspectie voor het Onderwijs. Athena heeft te maken met twee inspecties: voor het SO/VSO van De Lans in Brummen (toezicht valt onder regio Utrecht) en voor de overige scholen (toezicht regio Zwolle).

Code Goed Bestuur

Athena hanteert de Code Goed Bestuur PO. In de statutenwijziging van 2021 is bepaald dat nieuwe leden van de raad van toezicht een totale maximale zittingsduur van acht jaar zullen hebben. Voor eerder benoemde leden geldt nog een maximum van negen jaar.

Accountant

De controle op de jaarrekening en het jaarverslag was tot en met verslagjaar 2022 belegd bij accountantskantoor Eshuis, sinds verslagjaar 2023 is dat kantoor Van Ree. De betreffende accountant is dhr. Rutger van der Weerd. Voorafgaand aan het jaarlijks overleg van de rvt in juni zijn zijn diens bevindingen en aanbevelingen toegelicht aan de auditcommissie.

Strategisch beleid en jaarplan

In het strategisch beleid (2019-2023) staan vier thema's omschreven die zowel vanuit het bovenschoolse als op de scholen zelf zijn vertaald naar doelstellingen. Deze vier thema's zijn:

1. Het thema **identiteit**
2. Het thema **kwaliteit**
3. Het thema **goed en aantrekkelijk werkgeverschap**
4. Het thema **professionaliteit**

We hebben gekozen om vanuit gelijke missie, visie en kernwaarden te werken. Per school kunnen daarin wel eigen elementen zijn toegevoegd. Alle scholen besteden in hun schoolplannen en jaarplannen in ieder geval aandacht aan:

1. Continue aandacht voor kwaliteitszorg
2. Aanbod van vrijeschool-eigen vakken -en methodieken
3. Handelen conform kernwaarden
4. Persoonlijk en motiverend leiderschap

In juni 2022 is in overleg met directeuren, Raad van Toezicht en gmr besloten om de looptijd van het strategisch beleidsplan te verlengen tot en met schooljaar 2024-2025, mede omdat door de coronacrisis een aantal ontwikkelingen vertraagd is. In het najaar van 2022 is met genoemde stakeholders opgehaald hoe we ervoor staan, waar aanscherping of actualisering nodig is en zijn enkele onderwerpen bestempeld als 'minder belangrijk' en anderzijds juist nieuwe ontwikkelingen toegevoegd. In 2023 heeft dit ook geleid tot een actualisatie van de schoolplannen.

De speerpunten t/m zomer 2025 zijn:

- Verder versterken van de vrijeschoolmethodiek via het periodeonderwijs en kunstzinnig-ambachtelijke vakken
- Terugdringen van het verzuim, verbeteren opleidings- en begeleidingsstructuur
- Preventief optreden om conflictsituaties in scholen te vermijden
- Aandacht voor diversiteit en multiculturaliteit
- Implementatie van het strategisch personeelsbeleid

Het A3 jaarplan op bestuursniveau loopt sinds de nieuwe beleidscyclus van schooljaar naar schooljaar. De belangrijkste resultaatgebieden en voortgang in 2024 zijn hieronder weergegeven:

Gewenst resultaat	Vordering t/m februari
<i>Directeuren werken met elkaars feedback in een heldere cyclus aan persoonlijke en schooldoelen</i>	Op ieder DO is tijd voor begeleide intervisie. Aan het eind van het schooljaar volgt evaluatie van de bestuursopdracht per directeur.
<i>Ambities worden gezamenlijk opgepakt door staf en directie en sluiten aan bij behoefte</i>	Verschillende werkgroepen hebben voorstellen op het DO ingebracht. Ook werken staf en directeuren samen aan het strategisch beleid.
<i>Er is een gedragen toekomstbestendige strategische koers</i>	Onder begeleiding van Rijnconsult heeft een kernteam een conceptstuk uitgewerkt incl. besturingsfilosofie.

	Op de DO's in november, januari en maart is hier tijd aan besteed en in februari zijn gmr en rvt op hoofdlijnen bijgepraat.
<i>De kwaliteit van het vrijeschoolonderwijs blijkt helder uit de rapportage</i>	Steeds meer scholen werken hiervoor met de Placemat Periodeonderwijs die de doelen en samenhang van de vrijeschoolvakken weergeeft,
<i>Er wordt cyclisch, mede op basis van externe audits, aan verbeterpunten in het onderwijs gewerkt</i>	Het uitvoeren van de audits loopt goed, het is een verrijking dat directeuren en ib'ers op een andere school meekijken.
<i>Er is goed actueel zicht op belangrijke cijfermatige informatie</i>	Er is veel geïnvesteerd in een dashboard maar er blijven twijfels over de juistheid van de informatie, er worden nog alternatieve overzichten gebruikt.
<i>Er is overeenstemming over een kader cyclisch werken waarbinnen de onderwijs-behoefte van iedere leerling geborgd is</i>	We komen steeds beter tot een eenduidige manier van werken maar deze is nog steeds schoolafhankelijk en niet Athenabreed afgestemd.
<i>Medewerkers blijven vitaal en zijn duurzaam inzetbaar</i>	Er is een blijvende focus op verzuimpreventie. Daarnaast wordt in de nieuwe gesprekkencyclus (ontwikkeld in 2024) specifiek aandacht besteed aan vitaliteitsgesprekken.
<i>Een concrete inductiefase zorgt voor goede start en behoud van nieuwe medewerkers</i>	We werken in 2025 verder aan het concretiseren van de inductiefase en zorgen ondertussen voor goede begeleiding van nieuwe medewerkers.
<i>Leidinggevenden hebben zicht op ontwikkeling van iedere medewerker</i>	Er is een nieuw ontwikkelbeleid (incl. gesprekken-cyclus) dat vanaf nu gebruikt wordt.
<i>Medewerkers blijven gekwalificeerd en gemotiveerd</i>	We werken aan een nieuw opleidingsbeleid om o.a. zorg te dragen voor een goede aansluiting tussen de opleiding, scholing en begeleiding die aansluit op wat medewerkers nodig hebben om gekwalificeerd te blijven. Het vernieuwde ontwikkelbeleid speelt hierin ook een belangrijke rol.
<i>Vaststellen duidelijke richtlijnen voor gewenst en professioneel gedrag</i>	Er is een gedragscode opgesteld en met het DO in januari en de GMR in februari besproken. Nu is bekendheid en uitvoering in de praktijk belangrijk.
<i>Alle scholen profiteren van deelname in een onderwijsregio</i>	Alle scholen zijn bij een regio aangesloten, in totaal 4. De overgehevelde PBSS-middelen gaan in 2025 terug naar de besturen. We spreken in alle regio's mee over de plannen voor daarna.
<i>Er is zicht en sturing op handelen conform actuele zorgplannen</i>	Actuele zorgplannen en SOP's zijn verzameld en bekeken. We zorgen voor een goede overgang naar beschrijven ondersteuningsaanbod in de schoolgids per 01-08-25.
<i>De meerwaarde van specialisten is duidelijk en wordt benut</i>	Er loopt een traject (waaronder een enquête) die input zal geven aan de nieuwe structuur voor schooljaar 25-26.
<i>Lagere drempels leiden tot een betere afspiegeling van de samenleving</i>	Hiervan is de voortgang onvoldoende in beeld. In oktober is een activiteit geweest over inclusie.

Tabel: Voortgang jaarplan 2024-2025

Leerlingaantallen

Op 1 februari 2024 volgden 2.874 leerlingen onderwijs aan één van de Athenascholen, een stabiele groei in lijn met voorgaande jaren. Er is wel verschil tussen scholen. Verwachting is dat het leerlingenaantal de komende jaren verder zal stijgen vanwege de belangstelling voor het vrijeschoolonderwijs in Nederland. Onder de stichting ressorteren de volgende scholen met de volgende aantallen leerlingen:

Leerlingen per 1 oktober		2018	2019	2020	2021			
		Per 1 februari				2022	2023	2024
De Zevenster	Oldenzaal	98	89	79	67	70	87	93
	School De Lans	76	72	75	97	95	95	99
De Kleine Prins	Doetinchem	93	86	78	99	102	106	100
De Esch	Winterswijk	86	85	88	95	100	100	103
De Noorderkroon	Enschede	98	97	95	88	88	103	109
Valentijn	Harderwijk	185	177	179	174	178	156	147
De Stroeten	Emmen	106	119	132	140	147	156	176
De Es	Assen	189	183	192	190	197	183	185
De Toermalijn	Meppel	184	190	189	182	191	189	190
Vrije School Almelo	Almelo	203	212	214	209	218	211	200
Michaelschool	Leeuwarden	189	189	192	192	203	209	209
De Vijfster	Apeldoorn	166	175	187	191	192	213	212
De Kleine Johannes	Deventer	232	229	225	216	225	229	229
Widar	Groningen	353	372	393	388	402	394	387
Parcivalschool	Arnhem	277	303	325	350	370	414	435
	Noord	48	84	119	164	170	201	228
	Zuid	229	219	206	186	200	213	207
Totaal		2.535	2.578	2.643	2.678	2.778	2.845	2.874

Tabel: Leerlingenaantallen

Aannamebeleid (toegankelijkheid)

Alle scholen hebben een ondersteuningsprofiel. Op basis daarvan wordt in de aanmeldprocedure bepaald of een school voldoende in de onderwijsbehoefte van een leerling kan voorzien. Bij zijnstroom wordt doorgaans contact opgenomen met de huidige school. Op sommige scholen zijn er meer aanmeldingen dan plaatsen en wordt voorrangsbepaald. Het proces staat uitgewerkt in de schoolgids. Per school kunnen kleine verschillen in afwegingen zijn. Voor De Lans gelden m.b.t. (voortgezet) speciaal onderwijs specifieke toelatingscriteria conform toepasselijke wetgeving.

Athena erkent dat er verschillen zijn tussen de eigen populatie en een gemiddelde afspiegeling van de samenleving. Voor meer informatie over de analyse en voorgenomen acties verwijzen we naar het strategisch beleidsplan en bijbehorende jaarplannen.

Klachten en vertrouwenskwesaties

Alle klachten binnen Athena worden in eerste instantie zo laag mogelijk in de organisatie afgehandeld. Klachten of geschillen die niet op een school naar bevrediging kunnen worden afgehandeld komen bij het bestuur. De bestuurder kan zelf in gesprek gaan met mensen met klachten of zich laten vertegenwoordigen door een stafmedewerker. Als dit uiteindelijk niet leidt tot een bevredigend resultaat kan de landelijke klachtencommissie worden benaderd. Dit jaar is één klacht bij de landelijke klachtencommissie gemeld maar nog niet in behandeling genomen. Er zijn enkele klachten bij het bestuur gemeld. Deze zijn passend afgehandeld.

Behalve bij het bestuur kunnen zorgen, adviesvragen of klachten ook gemeld worden bij de externe vertrouwenspersoon. Voor Athena was dat Mieke Gondrie. De samenvatting van haar jaarverslag is hierna weergegeven. De rapportage en eventuele trends worden door de bestuurder jaarlijks met de vertrouwenspersoon besproken. Athena is per 1 januari 2025 overgestapt naar andere externe vertrouwenspersonen.

Samenvatting verslag vertrouwenspersoon

In 2024 zijn er 45 aanvragen (2023: 18 stuks) geweest voor ondersteuning van de externe vertrouwenspersoon. De meeste gesprekken zijn ergens op locatie of digitaal geweest. In totaal zijn er 11 verschillende scholen die een beroep gedaan hebben.

Aard klacht en consultatie	Werk-nemer	Ouder	toelichting	resultaat
Onderwijs, beleid en bejegening	6	2	Gesproken en doorverwezen naar directeur of bestuur	Gesprekken geweest
Onvrede over het te geven onderwijs / bang dat kinderen de dupe worden	1	5	Gesproken en doorverwezen naar directeur	Kinderen van school
Vertrouwen in het te volgen onderwijs		3	Gesprekken	Ouders en school in contact
Conflict met leidinggevende, professionaliteit of grensoverschrijdend gedrag	6	9	Gesproken en doorverwezen naar directeur of bestuur	Communicatie met school en bestuur niet of moeizaam tot stand gekomen
Beleid	2	3	Onder begeleiding VP opgepakt	Onduidelijk
Communicatie	3	3	Gesproken en doorverwezen naar directeur of bestuur	Onduidelijk
Wisselende problematiek	1	1	Met VP zelfstandig opgepakt	
Totaal	19	26		

2 Kwaliteitszorg

Naast een voortdurende monitoring van het welbevinden van de scholen en hun opbrengsten is er een aantal aandachtsgebieden voor 2024 verder uitgewerkt.

Het *Kwaliteitsbeleid Athena* blijft een belangrijke basis voor ons kwaliteitsbeleid; aandacht voor kwaliteitszorg vanuit dezelfde kwaliteitsnormen en doelen.

Bij het inwerken van nieuwe directeuren en IB-ers (en interim) blijkt dit document een goede rol te vervullen.

Een belangrijk speerpunt bleef het *borgen van de onderwijskwaliteit* op alle scholen. Deze staat nog steeds onder druk door wisselingen van directeuren en IB-ers en de toename van het aantal nieuwe (vrijeschool)leerkrachten. Ook de bezetting voor de klassen is een kritisch punt van zorg. De groei in de scholen gaat niet altijd samen met het vinden van goede leerkrachten die ook nog vrijeschoolonderwijs kunnen geven. Voor het uitwerken van het *aanbod van vrijeschoolvakken en methodieken* is er de afgelopen periode voor gekozen om het *Periodeonderwijs* centraal te stellen; hart van het vrijeschoolonderwijs.

Een aantal scholen hebben *specifieke aandachtspunten* op hun schoolagenda staan die door Athena goed gemonitord worden. Dat is in het kader van onvoldoende (eind)opbrengsten, nieuwe (of interim) directeur en/of IB-er of het borgen van de onderwijs(zorg)structuur. Het werken aan deze aandachtspunten maken dat de kwaliteit van een goede interne structuur van de school gewaarborgd blijft.

Er zijn geen ontwikkelingen of toekomstige verwachtingen te melden met betrekking tot internationalisering.

Kwaliteitsbeleid

Het Kwaliteitsbeleid Athena neemt een duidelijke plek in de organisatie in. Uitgangspunt is het hanteren van dezelfde kwaliteitsnormen. Het invullen en bespreken van de rapportages leidt tot steeds verdere ontwikkeling van dit instrument. De rapportage vormt ook de basis van het gesprek tussen bestuurder en directeur en het gesprek van de bestuurder met de raad van toezicht over onderwijskwaliteit.

Binnen het kwaliteitsbeleid spelen de (externe) audits pedagogisch didactisch handelen, in combinatie met de schoolzelfevaluatie, een belangrijke rol. Alle Athenascholen dienen aan de basiskwaliteit, zoals deze geformuleerd is binnen het auditkader, te voldoen. Ook de 'eigen aspecten van kwaliteit' worden zoveel mogelijk ingevuld.

In 2023 is het auditkader naar het nieuwe inspectiekader toegeschreven en start er een nieuwe ronde waarbij alle scholen tussen 2023-2025 bezocht worden.

In september '24 is er een directeurenoverleg samen met de IB-ers ingevuld rondom de tussenevaluatie van de eerste ronde audits. Daarbij zijn de Athenabrede aandachtspunten uitgebreid besproken en is er geoefend met het stellen van goede vragen in de school met OP1 + OP2 + OP3 (basisaanbod, zicht op ontwikkeling en pedagogisch-didactisch handelen).

Cyclisch Werken Athena als opvolger van Beleidsplan Groepsplannen

In 2024 hebben we op verschillende momenten samengewerkt om bij te scholen, de goede voorbeelden uit de organisatie op te halen en commitment te genereren voor een nieuw beleidsdocument dat Cyclisch Werken Athena zal heten,

Periodeonderwijs (kleine cyclus, onderwijsbehoefte centraal) gaat daarin een centrale rol spelen met de citotoetsen (grote cyclus, leerkrachthandelen centraal) twee keer per jaar als onderbouwing voor de juiste data.

In 2024 heeft het IB-netwerk een aantal documenten uit de scholen doorontwikkeld en beschikbaar gemaakt voor alle scholen; jaarplanning, kwadranten & Mickey Mouse, kwaliteitskaarten en **Placemat Periodeonderwijs**. In de placemat worden bedoeling en inhoud van de periode gekoppeld aan aanbod, volgdoelen, Regenboog een beweging, kunsturen, opmaat en vertelstof, aangepast aanbod, oefeningen en evaluatie. Belangrijkste doel is de samenhang van alle vakken binnen de periode weer zichtbaar te maken.

Inspectie

Uit de *jaarlijkse prestatieanalyse* van inspectie (gesprek 15 oktober 2024) zijn de scholen besproken met onvoldoende (Almelo) en zorgelijke opbrengsten (Groningen, Arnhem, Deventer en Harderwijk) die met een ontwikkelplan werken. Almelo heeft in februari 2024 een kwaliteitsonderzoek gehad met daarna een herstelopdracht.

Daarnaast zijn de volgende *thema's* met inspectie besproken: referentieniveaus, lopende ontwikkelplannen individuele scholen, organisatieonderzoek Rijconsult, jaarplan stichting 23-24 en studiedag Athena oktober '24.

Veiligheidsbeleid

In februari 25 is het Veiligheidsbeleid Athena in de verschillende gremia goedgekeurd.

Met dit veiligheidsbeleid zijn de sociale en fysieke componenten geïntegreerd tot één geheel. De RI&E (Risico-Inventarisatie en Evaluatie) en medewerkerstevredenheid is toegevoegd en een aantal nieuwe / aangepaste regelingen en protocollen zijn toegevoegd.

In combinatie met het Digitale Veiligheidsplan, waarin directeuren actueel beleid zichtbaar maken, staan alle onderdelen van het veiligheidsbeleid weer bij elkaar.

De Regenboog-methodiek vormt de basis voor ons sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem waarbij signalering, regenbooglessen en benodigde interventies op leerling- of klasniveau de basis vormen. In 2024 zijn verschillende onderdelen van de methodiek opnieuw geoefend en door de regenboogspecialisten besproken in de scholen. Ook is er een nieuw katern toegevoegd aan de Regenboogmap die Leerlijn Relaties, Identiteit en Seksualiteit heet.

Vertrouwenspersonen

Alle scholen hebben een *interne vertrouwenspersoon*, opgeleid door Bureau Overbeek middels de 2-daagse Basiscursus Schoolcontactpersoon. In de jaarlijkse netwerkbijeenkomst van Interne Vertrouwenspersonen spelen na- en bijscholing en intervisie een belangrijke rol.

In 2024 is er in het netwerk geoefend in goede gesprekvoering m.b.v. een acteur. Athena heeft in 2024 afscheid genomen van de externe vertrouwenspersoon (Mieke

Gondrie) en we starten per 01-01-2025 met meerdere externe vertrouwenspersonen (3 regio's) voor zorgen of klachten van ouders, leerlingen en medewerkers. Zij werken bij het Landelijk Instituut Vertrouwenspersonen en we gaan samen monitoren hoe we de werkwijze goed kunnen afstemmen met de bestaande klachtenprocedure van Athena waarbij klachten zo spoedig mogelijk op de goede plek opgelost moeten worden.

Speciaal onderwijs

Athena heeft één school voor speciaal (voortgezet) onderwijs: School De Lans in Brummen. Momenteel bestaat De Lans uit negen klassen, waarvan drie speciaal onderwijs (SO) klassen, vier voortgezet speciaal onderwijs (VSO) klassen en twee voortgezet onderwijs (VO) klassen. Het leerlingaantal ligt rond de 100 leerlingen. De school heeft een grote verbouwing achter de rug waardoor de leeromgeving sterk is verbeterd en een frisse uitstraling heeft gekregen

Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Ons VSO heeft twee afdelingen: Dagbesteding en Arbeid. Binnen deze afdelingen doorlopen onze leerlingen drie fasen: de Oriëntatiefase, de Beroepsvormende fase en de Transitiefase. Tijdens de Beroepsvormende en Transitiefase krijgen leerlingen de mogelijkheid om stage te lopen, eerst onder begeleiding en vervolgens extern, zelfstandig. Daarnaast zijn de profielen groen, winkel en horeca, waarbij het mogelijk is voor leerlingen een SVA certificaat te halen

De leerlingen binnen de arbeidsstroom kunnen op de Lans een MBO entree opleiding volgen. In het afgelopen jaar hebben zes leerlingen dit diploma behaald.

Voortgezet Onderwijs (VO)Lans

Onze VO-Lans bestaat uit twee klassen: 12-14 jaar en 15-18/19 jaar. Het afgelopen jaar hebben een aantal leerlingen (deel) examens gedaan namelijk:

- 1 leerling met een VMBO-T-diploma
- 3 leerlingen deexamens hebben afgerond voor VMBO-T
- 3 leerlingen deexamens hebben afgerond voor HAVO

Opbrengsten

Binnen Athena wordt gewerkt met de Opbrengstrapportage 2.0 waarin norm, cohort IV-V en vaardigheidsgroei op basis van de Cito-toetsen een belangrijke plek heeft. Hiermee wordt de ontwikkeling op leerling- en klassenniveau goed zichtbaar en kunnen de scholen proactief acteren op eventueel tegenvallende resultaten. De M(iddentoets) 2024 wordt voor het eerst afgenomen met de toetsen van (Cito) Leerling in Beeld.

Voor de beoordeling van de eindopbrengsten gebruiken de Athenascholen verschillende (Cotan-genormeerde) toetsen; 4 scholen hebben in 2023 de Centrale Eindtoets Cito gemaakt en 10 scholen de IEP. (V)SO De Lans te Brummen maakt gebruik van wisselende eindtoetsen afhankelijk van de (weinige) leerlingen die deelnemen.

Referentieniveaus

In het schooljaar 2023-2024 beoordeelt de inspectie (bij onderzoeken) op scholen de leerresultaten op basis van de eindtoetsen van 2021, 2022 en 2023. Dat doen ze omdat het effect van alle veranderingen op de leerresultaten nog onbekend is. Naast de signaleringswaarden voor een voldoende oordeel gebruiken ze bij de beoordeling de correctiewaarden 23-24. De resultaten op de doorstroomtoets van 2024 worden hier nog niet bij betrokken.

Eigen aandachtspunten: (1) Alle scholen voldoen (ruim) aan 1F. Het percentage 2F/1S zitten voor Parcival (-2%), Almelo (-11,2%), Deventer (-0,5) en Widar (-1,6%) onder de signaleringswaarde. (2) Als we naar de verschillende eindtoetsen / scholen / leergebieden kijken zijn er vaak aanwijsbare redenen voor het achterblijven en/of uitschieters naar beneden. De verantwoording vindt plaats in de opbrengstrapportages M24 + E24.

Focus de komende periode op leerkrachthandelen. Hoe houden we ons aanbod breed en van goede kwaliteit met voldoende zicht op ontwikkeling en krachtig pedagogisch-didactisch handelen.

Scholing en ondersteuning

Op onderwijskundige zaken hebben een aantal scholen extra ondersteuning gekregen op schoolspecifieke onderdelen:

Aandachtspunt	School
Inwerken + begeleiden nieuwe / interim directeuren en / of IB-ers	Assen, Emmen, Harderwijk, Almelo, Winterswijk, Arnhem
Resultaten	Almelo, Groningen, Harderwijk, Arnhem en Deventer (monitoren ontwikkelplannen)
Herstelopdracht inspectie	Almelo

Scholing

Binnen Athena bestaat er al een aantal jaren een aantal netwerken. Binnen deze netwerken staan (bij)scholing en intervisie drie keer per jaar centraal. De netwerken bestaan uit taalspecialisten, rekenspecialisten, kleutercoördinatoren, IB'ers, interne vertrouwenspersonen en regenboogspecialisten. De netwerkbegeleiding wordt gecoördineerd door de stafmedewerker onderwijs en kwaliteit en staat onder supervisie van externe deskundigen.

De Athena applicatiecursus (basiscursus vrijeschoolonderwijs) is ook in 2024 voortgezet. We zien een groeiende groep nieuwe leerkrachten die bijgeschoold moeten worden op vrijeschoolonderwijs. Het doel van de applicatiecursus is om enerzijds de grondslagen van het vrijeschoolonderwijs te onderzoeken en anderzijds leerkrachten aan te zetten tot zelfstudie. Cursusjaar 23-24 is met totaal 23 cursisten gestart waarvan 9 eerste- en 14 tweedejaars gestart. Het merendeel van de 2^e jaars heeft het certificaat gehaald, een enkeling moet een blok inhalen door ziekte. Gedurende de scholing zal er voor Athena-leerkrachten tevens coaching plaatsvinden op de werkplek. Het inhoudelijk deel wordt verzorgd door begeleiders van BVS-schooladvies.

ICT

Ontwikkeling onderwijsinhoud

In 2024 werd het ontwikkeltraject van de BVS voor de leerlijn Digitale Geletterdheid afgerond. Hiervoor werden op een aantal van onze scholen ook lessen in de praktijk uitgetoetst.

Tegelijk werd op de scholen hiervoor het denken en handelen gevoed door een leerkracht-mediacoach met 9 “Digikunde” nieuwsbrieven met op thema gestructureerde inhoudelijke- en praktische handvatten.

Nu de leerlijn gereed is vervolgen de scholen met de implementatie van deze prachtige leerlijn, waarvoor het sleutelwoord zo veel mogelijk “integratie in de lessen” is.

“Digitaal letteren” kan zo binnen onze scholen een werkwoord worden dat zijn inhoud moet blijven ontleen aan wat van deze digitale wereld van betekenis is voor ons en onze kinderen.

Informatiebeveiliging en Privacy

Het “Normenkader IBP” dicteert verdergaande verplichtingen met betrekking tot de borging van dataveiligheid en privacy binnen de organisaties. Dit vraagt steeds meer van ons allen. Athena heeft dit jaar vooral de focus gelegd op het inzichtelijk maken van wat op school geborgd is en wat nog niet middels een halfjaarlijkse uitvraag en evaluatie daarvan. Onze insteek is “gestage groei binnen een hanteerbare tijdsinvestering”.

We constateren in dit proces dat onze medewerkers niet altijd weten wat de reikwijdte van alle regelgeving is, maar ervaren wel een duidelijk verantwoordelijkheidsgevoel voor veilig werken. Er werd vaker advies gevraagd over privacy-gerelateerde zaken, zowel over wat je wel en niet mag communiceren als over hoe je dat veilig doet. Ook werden er meer –al dan niet veronderstelde- incidenten gemeld.

We ervaren daardoor vooruitgang en een solide basis om op verder te bouwen.

Vervolg in het voortgezet onderwijs

Bij Athena stroomt ongeveer 45% van de leerlingen door naar het voortgezet onderwijs op niveau tot en met vmbo-theoretische leerweg. Ruim 50% vervolgt na de basisschool hun onderwijscarrière op havo of vwo. Grofweg een derde van alle leerlingen stroomt daarbij door naar een vrijeschool voor voortgezet onderwijs waarbij verschillen tussen scholen verklaarbaar zijn op basis van de nabijheid van een dergelijke school. School De Lans voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is buiten beschouwing gelaten.

	<i>Onder advies</i>	<i>Op advies</i>	<i>Boven advies</i>
De Stroeten, Emmen	27%	48%	24%
Michaëlschool, Leeuwarden	9%	61%	30%
De Zevenster, Oldenzaal	15%	62%	23%
Valentijn, Harderwijk	17%	62%	22%
De Toermalijn, Meppel	26%	63%	11%
De Kleine Johannes, Deventer	9%	65%	26%
De Es, Assen	15%	65%	20%
Widar, Groningen	22%	67%	12%
Vrije School Almelo	9%	68%	23%
De Kleine Prins, Doetinchem	3%	68%	29%
De Vijfster, Apeldoorn	14%	69%	17%
Parcivalschool, Arnhem	9%	69%	22%
De Esch, Winterswijk	-	71%	29%
De Noorderkroon, Enschede	6%	72%	22%
Landelijk gemiddelde	14%	65%	22%

Tabel: Prestaties oud-leerlingen in derde leerjaar voortgezet onderwijs (bron: Nationaal Cohortonderzoek 2024).

3 Personeel en professionalisering

Binnen Athena worden medewerkers ingezet op zijn/haar eigen talenten en dragen daarmee bij aan het geven van kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen. Dit doen we door onze focus te leggen op de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers, behoud van (startende) leerkrachten, professionele ontwikkeling en het bieden van loopbaanperspectief.

De uitgangspunten; 'De formatie is op orde (behoud)', 'onze medewerkers zijn vitaal en bevlogen (vitaliteit)' en 'iedere medewerker is eigenaar van zijn/haar eigen professionalisering (kwaliteit)' vormen de basis voor het beleid.

Het HR-team binnen Athena bestaat uit twee HR-adviseurs die op het gebied van personeel- en salarisadministratie ondersteund worden door het Onderwijsbureau Twente (OBT). Nieuwe beleidsonderwerpen zijn opgesteld in samenwerking met de beleidsgroep HR, die bestaat uit 4 schoolleiders en de twee HR-adviseurs. Samen met deze beleidsgroep werken de HR-adviseurs aan de verdere ontwikkeling van het Athena HR-beleid.

In 2024 zijn, conform het Strategisch HRM beleid, de volgende activiteiten uitgevoerd en/of ontwikkeld:

Ontwikkel- en ambitiebeleid - de gesprekkencyclus

Goed onderwijs voor leerlingen kan alleen gerealiseerd worden door in te zetten op goed werkgeverschap. Plezier in het werk, een gevoel van welbevinden, mogelijkheden tot ontwikkeling en passend leiderschap zijn hierbij belangrijke voorwaarden. In 2024 is daarom, in samenwerking met de HR-werkgroep, een nieuwe gesprekkencyclus ontwikkeld gebaseerd op het 'Huis van Werkvermogen'. De focus ligt hierbij op de vitaliteit, vaardigheden, drijfveren en energie. Op deze manier wil Athena een bijdrage leveren aan de kwaliteit van alle medewerkers binnen de organisatie.

De gesprekkencyclus levert inzichten bij onze medewerkers dat naast hun professionele ontwikkeling, de betekenis van hun werk in het onderwijs en de impact van de omgeving van invloed is. In 2025 zal de gesprekkencyclus nog beter geïmplementeerd worden om de professionele ontwikkeling en afspraken die hieruit voortkomen nog beter te borgen. Wanneer we dit instrument goed inzetten, zal dit ook bijdragen aan het behouden van onze medewerkers. Een belangrijk thema, kijkende naar de huidige, krapte in de arbeidsmarkt.

Formatie

Het lerarentekort is ook binnen Athena voelbaar. In 2024 is het op vrijwel alle Athenascholen gelukt om de formatie rond te krijgen. Toch blijft het kwetsbaar. Met name als we kijken naar inval wegens ziekte. Om nieuwe medewerkers te werven, werkt Athena samen via de invalpool van het OBT en stellen we zij-instromers aan op scholen waar voldoende capaciteit is om een leerkracht in opleiding te begeleiden. Wanneer de invalpool geen oplossing biedt voor een kortdurende vervanging, proberen de scholen een interne oplossing te vinden of wordt in uitzonderlijke gevallen gebruik gemaakt van een extern bureau.

Interne mobiliteit

Mede vanwege het lerarentekort verkennen we blijvend de opties voor interne mobiliteit. We vinden het daarnaast belangrijk dat medewerkers zich kunnen blijven ontwikkelen binnen onze stichting. Naast de thema's vanuit de nieuwe gesprekkencyclus, is begin 2024 dan ook bij elke medewerker geïnventariseerd wat zijn/haar wensen zijn voor het aankomende schooljaar. Deze inventarisatie ging over de inzetbaarheid binnen de eigen school, loopbaanperspectieven en heeft ook betrekking op mobiliteit richting aanpalende scholen van Athena in de regio. Deze inventarisatie wordt jaarlijks herhaald, voorafgaand aan de formatiegesprekken.

In de komende jaren blijft het van groot belang om de mogelijkheden voor interne mobiliteit goed te blijven verkennen, om een optimale personeelsbezetting te kunnen realiseren.

Opleiding en ontwikkeling

Een ontwikkeling die ook in 2024 werd voortgezet, is meer aandacht voor het opleiden van nieuwe leerkrachten en het bijscholen en begeleiden van startende leerkrachten, zij-instromers en ervaren 'overstappers'. Per vacature wordt zorgvuldig bepaald of deze ingevuld kan worden door een leerkracht in opleiding of een zij-instromer.

Voor startende leerkrachten binnen het vrijeschoolonderwijs wordt jaarlijks de applicatiecursus verzorgd, om hen inhoudelijk op te leiden in onze vorm van onderwijs. Verder brengen we steeds verder in kaart welke medewerkers interesse hebben in doorgroei naar een andere functie. Dit geldt voor zowel onderwijsondersteunend personeel naar de functie van leerkracht, voor leerkrachten naar de functie van intern begeleider en voor leerkrachten en intern begeleiders naar de functie van directeur. Ons strategisch HR-beleid is daarmee sterk gericht op het faciliteren van interne doorgroei en het behoud van medewerkers.

Professionalisering van personeel en begeleiding van startende leerkrachten en schoolleiders

Voor de professionalisering van medewerkers en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders, heeft Athena in 2024 vanuit het ministerie extra middelen ontvangen. Athena heeft de professionalisering en begeleiding van startende leerkrachten en schoolleiders ingebed in het bredere opleidingsbeleid en wordt, afhankelijk wat de startende leerkracht of schoolleider nodig heeft, ingezet. De P-GMR heeft een rol in de besluitvorming over het strategisch HR-beleid en in het verlengde daarvan in het opleidingsbeleid.

Duurzame inzetbaarheid en verzuim

In 2024 heeft het terugdringen van het verzuim grote prioriteit gehad. Ten opzichte van 2023 is een kleine daling te zien met een gemiddeld hoog verzuimpercentage van 10,9%. Binnen Athena zijn de schoolleiders integraal verantwoordelijk voor de verzuimbegeleiding van de zieke medewerker tijdens het eerste ziektejaar. Afdeling HR is hierbij nauw betrokken door in vroeg stadium met de directeuren in gesprek te gaan over de casuïstiek en eventueel in te zetten interventies.

Om het verzuim te verminderen en het herstel te versnellen, zetten we in op een combinatie van doelgericht advies, passende zorginterventies en heldere rapportages. Daarnaast wordt verzuim structureel besproken in managementgesprekken en zorgen afdeling HR en de organisatie voor continue regie en coördinatie. Een goede samenwerking met de arbodienst is hierin cruciaal. Dit laatste punt zal in 2025 verder opgepakt worden. Ook bij de implementatie van de nieuwe gesprekkencyclus wordt er veel aandacht besteed aan vitaliteit van de medewerkers en preventie van verzuim.

Banenafpraak

Het primair onderwijs heeft een belangrijke maatschappelijke rol en voorbeeldfunctie. Daarom wil de sector ook werk bieden aan mensen met een arbeidsbeperking, die vaak moeilijk een passende baan kunnen vinden. Dit is niet alleen goed voor de inclusiviteit en diversiteit van het onderwijs, maar ook voor de leerlingen die van het voortgezet speciaal onderwijs komen. Zo kunnen zij zien dat er ook voor hen mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt. Athena heeft op dit moment twee medewerkers in dienst die onder de banenafpraak vallen.

Beheersing van uitkeringen na ontslag

Wanneer een medewerker op verzoek van Athena of met wederzijds goedvinden uit dienst gaat, ontstaan er rechten op uitkeringen, zoals een werkloosheidsuitkering en eventueel transitievergoeding. Werkgevers in het onderwijs zijn verplicht eigenrisicodragers voor de werkloosheidswet (WW). Met de modernisering van het Participatiefonds betaalt de werkgever per 1 augustus 2022 50% van de werkloosheidskosten. Mede hierdoor is het nog belangrijker om uitstroom in de WW te voorkomen. In 2024 hebben wij hierop ingespeeld door zoveel mogelijk in te zetten op de route 'van werk-naar-werk' waarbij we in gesprek met de medewerker bekijken welke activiteiten door zowel Athena als de werknemer ondernomen kunnen worden.

Eigenrisicodragers

Met ingang van januari 2024 heeft Athena zich aangesloten bij het Vervangingsfonds. Het Vervangingsfonds is een fonds dat schoolbesturen in het primair onderwijs helpt om de loonkosten van vervanging van ziek personeel te dekken. De aansluiting bij het Vervangingsfonds draagt bij aan een beheersing van de loonkosten bij ziekte.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Alle medewerkers die voor Athena werken, moeten bij indiensttreding een geldige VOG overleggen. Dit is een wettelijke verplichting. De VOG wordt, tijdens de sollicitatieprocedure, door de medewerker aangevraagd om te toetsen of een persoon in aanraking is geweest met Justitie voor een strafbaar feit. In het onderwijs wordt specifiek gelet op veroordelingen voor zedenmisdrijven of andere strafbare feiten die de uitoefening van een functie in het onderwijs belemmeren. Ons administratiekantoor (ObT) voert dit proces uit. Indien een VOG nog niet aanwezig is op het moment dat de medewerker in dienst treedt, wordt zowel de schoolleider als HR op de hoogte gebracht. In 2024 zijn totaal 10 VOG te laat ingeleverd.

Nieuwe VOG's in 2024	VOG aanwezig op ingangsdatum	VOG te laat aanwezig	VOG niet aanwezig
Nieuwe medewerkers in loondienst	91	10	0
Nieuwe personen niet in loondienst met een VOG-verplichting	PM*	PM	PM

* Personen via een detacheerder, uitlener of bureau hebben een geldige VOG bij deze werkgever dan wel uitlener. Bij inzet van zzp'ers wordt de VOG op schoolniveau beheerd. De werkwijze hieromtrent wordt aangepast.

Wij hebben onze accountant geen opdracht gegeven om de werkzaamheden zoals opgenomen in de bijlage IV bij het Onderwijsaccountantsprotocol 2024 inzake de tijdige aanwezigheid van de VOG in 2024 uit te voeren.

Kengetallen personeel

	personen		fte	
	2024	2023	2024	2023
Aantalpersonen/ fte	364	361	221,1	234,44
Aantal vrouwen	299	301	179,09	194,21
Aantal mannen	65	60	42,01	40,23
Onderwijzend	246	233	144,57	151,21
Onderwijsondersteunend	105	112	61,95	70,34
Directie	17	16	14,58	12,88

Tabel: Personeel op fte, aantal, functiecategorie en man/vrouw, peildatum 31-12

Op 31 december 2024 waren er 364 medewerkers in dienst van Athena, een lichte stijging in aantallen ten opzichte van het jaar 2023. In fte zie je daarentegen wel een daling ten opzichte van 2023.

De formatie voor onderwijzend personeel is 68% van de totale formatie. Athena wijkt op basis hiervan heel iets af van haar uitgangspunt; verhouding 70-30 tussen onderwijzend en niet-onderwijzend personeel. Deze lichte afwijking is te verklaren doordat Athena een aantal medewerkers 'in opleiding' tot leerkracht werkzaam heeft in een ondersteunende functie.

Leeftijdsopbouw 2024

Leeftijdscategorie	Aantal fte per categorie	% van totaal 2024	% van totaal 2023	% van totaal 2022	% van totaal 2021
15 t/m 24 jaar	5	2%	3%	3%	2%
25 t/m 34 jaar	36,51	16%	14%	17%	18%
35 t/m 44 jaar	56,03	26%	25%	23%	24%
45 t/m 54 jaar	61,99	26%	27%	29%	27%
55 t/m 64 jaar	49,61	22%	26%	25%	26%
65 jaar en ouder	11,96	8%	5%	4%	4%
Totaal	221,1	100%	100%	100%	100%

Tabel: leeftijdsopbouw per categorie, percentage en fte, peildatum 31-12

Bovenstaande tabel laat zien dat het aandeel medewerkers per leeftijdscategorie in 2024 nagenoeg stabiel is gebleven. De spreiding van het aantal medewerkers per leeftijdsgroep vraagt om een levensfasebewust personeelsbeleid gericht op zowel duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van startende, jonge collega's, collega's met jonge gezinnen, als op de ouder wordende collega's met bijvoorbeeld toenemende mantelzorgtaken of behoefte aan een andere (senior) rol in het team.

Ziekteverzuim 2024

Verzuim	2024	2023	2022	2021
Gemiddeld verzuim %	10,88%	11,45%	11,81%	8,08%
Tot 1 jr.	7,53%	8,07%	10,55%	6,22%
Van 1 - 2 jaar.	3,35%	3,38%	1,26%	1,86%
Meldingsfrequentie	1,49	1,2	1,59	0,9
% Nulverzuim	43,71	53,83%	33,62%	56,03%
Gemiddelde verzuimduur (dagen)	29,47	24,44	21,37	37,69

Tabel: Kengetallen ziekteverzuim

In het bovenstaande overzicht is de ontwikkeling van het verzuim binnen Athena over de afgelopen jaren weergegeven. De verzuimcijfers zijn berekend op basis van het voortschrijdend 12-maandsgemiddelde per jaar. Vanaf 2022 zien we een stijging in het gemiddelde verzuimpercentage, naar 11,81%. Dit percentage blijft nagenoeg gelijk in 2023 en daalt licht in 2024 naar 10,88%. Ten opzichte van de sector PO ligt het verzuim bij Athena nog steeds een stuk hoger dan het gemiddelde verzuim (5%-8%).

In 2024 is het verlagen van het verzuim, verzuimpreventie en het vergroten van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers één van de belangrijkste speerpunten geweest. Dit zal de komende jaren ook worden voortgezet. Dit wordt ook beschreven in de HR-doelstellingen, het strategisch HR-beleid en ons verzuimbeleid. Daarnaast zal er begin 2025 in samenwerking met arbodienst BrinQer een verzuimanalyse komen inclusief gerichte actiepunten.

4 Huisvesting

Binnen Athena streven we naar duurzame, veilige gebouwen, die voldoen aan de wensen binnen het vrijeschoolonderwijs én voldoen aan de eisen van de Arbowetgeving. Er zitten de nodige verschillen tussen de huidige staat van de gebouwen, mede doordat ze in verschillende gemeenten liggen.

In 2023 zijn De Zevenster (Oldenzaal) en De Noorderkroon (Enschede) naar een compleet gerenoveerd schoolgebouw verhuisd en is bij De Lans (Brummen) in 2023 en 2024 het bestaande gebouw gerenoveerd. Iets langer geleden zijn de gebouwen van De Kleine Prins in Doetinchem (2014) en van De Vijfster in Apeldoorn (2018) aangepakt. Bij de Michaëlschool in Leeuwarden wordt het gebouw in 2025 uitgebreid om een IKC te vormen. De ingebruikname is naar verwachting begin 2026.

Andere gebouwen zijn ouder en vragen de komende jaren aandacht. Zo is er een beschikking afgegeven voor het renoveren van het schoolgebouw in Almelo. De verhuizing naar een tijdelijk gebouw vlakbij zal waarschijnlijk vanaf schooljaar 2026-2027 plaatsvinden. Vanaf dat moment kan gestart worden met de werkzaamheden. Hetzelfde geldt voor De Kleine Johannes in Deventer. Bij Widar in Groningen is door de gemeente in 2024 een locatiestudie uitgevoerd. Na overleg over opties voor andere locaties is nu uitgesproken dat de Esch in Winterswijk gerenoveerd kan worden. Valentijn (Harderwijk) deelt een locatie met een andere school en een gymzaal. Dit complex wordt naar verwachting in 2028 gerenoveerd. Voor de locatie van de Parcivalschool in Arnhem-Zuid zijn plannen voor nieuwbouw in 2029. De locatie in Arnhem-Noord is na de Brugstraat sinds mei 2024 op een tweede tijdelijke locatie gevestigd aan de Spiekmanlaan. Gepland staat de ingebruikname van nieuwbouw in 2029. Rond de plannen voor uitbreiding van het schoolgebouw van De Stroeten in Emmen op eigen terrein is in 2024 een bezwaarprocedure gestart. De Toermalijn in Meppel staat voor 2033-2036 op de agenda om gerenoveerd te worden.

5 Financiën

De belangrijkste onderdelen van de planning-en-controlcyclus zijn de jaarlijkse begroting, de jaarrekening van het voorgaande jaar en de tussentijdse managementrapportages. Deze stukken en eventuele bijzonderheden met betrekking tot planning en control worden, voorafgaand aan de toelichting in de vergadering, door de bestuurder en de stafmedewerker financiën besproken met de auditcommissie van de raad van toezicht.

Exploitatieresultaat

Het behaalde exploitatieresultaat in 2024 bedraagt € 281.000 positief. Er was een exploitatieresultaat van € 291.000 positief begroot. Het resultaat is het totaal van alle resultaten van de achttien entiteiten die binnen de stichting hun eigen exploitatie voeren (zestien schoollocaties, bestuurskantoor en bovenschoolse projecten).

Iedere schoolleider ontvangt een financieel verslag over 2024. De schoolleider zal het financieel verslag aanbieden aan de lokale mr. In het verslag is ook de resultaatverdeling opgenomen van het exploitatieresultaat van de school. Tevens wordt de investeringsbegroting van de school getoond ten opzichte van de werkelijke investeringen.

<i>Bedragen x 1.000</i>	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2024	2024	2023
Baten	€	€	€
<i>Rijksbijdragen OC&W</i>	23.651	24.246	23.821
<i>Overige overheidsbijdragen</i>	99	109	135
<i>Overige baten</i>	422	632	514
Totaal baten	24.172	24.987	24.471
Lasten			
<i>Personele lasten</i>	21.072	21.545	21.563
<i>Afschrijvingen</i>	392	395	322
<i>Huisvestingslasten</i>	1.061	1.328	1.680
<i>Overige instellingslasten</i>	1.523	1.673	1.576
Totaal lasten	24.048	24.941	25.141
Saldo baten en lasten	124	46	-670
Financiële baten en lasten	167	154	254
Exploitatieresultaat	291	200	-415

Tabel: Exploitatieresultaat verslagjaar en voorgaand jaar en begroting verslagjaar

Analyse vergelijking exploitatie verslagjaar met begroting verslagjaar en realisatie voorgaand jaar

Baten

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen zijn € 595.000 hoger dan begroot. De bekostiging 2024 is geïndexeerd met 5,37% ten opzichte van 2023 ter compensatie van de cao stijging van 4,8% in 2024. Daarentegen werd vorig jaar de laatste termijn van de NPO-subsidie ontvangen. Ondanks dat het aantal leerlingen uiteindelijk meer groeide dan vooraf begroot, ligt de groeibekostiging toch lager dan begroot en ook fors lager dan vorig jaar. Dit als gevolg van het latere tijdstip dat de groeidrempel is gehaald. De subsidie voor studieverlof was vooraf niet begroot en de overgangsbekostiging was te laag begroot.

De overige subsidies laten een kleine afname zien ten opzichte van de begroting en een wat forser verschil ten opzichte van vorig jaar. Reden hiervoor is dat voor de subsidie basisvaardigheden in 2024 de laatste termijn ontvangen en deze was iets lager dan begroot maar vergeleken met vorig jaar zelfs veel minder.

Tot slot waren de ontvangsten van het samenwerkingsverband tegen de verwachting op hetzelfde niveau als vorig jaar.

Overige overheidsbijdragen

Aan overige overheidsbijdragen is € 10.000 meer ontvangen dan vooraf begroot. Deze bestond uit bijdragen voor eerste inrichting, klokuurvergoeding en een subsidie voor bewegend onderwijs. Vorig jaar werden er een aantal incidentele subsidies ontvangen, waardoor de overige overheidsbijdragen vorig jaar wat hoger waren.

Overige baten

De overige baten zijn € 210.000 hoger dan begroot. Dit wordt voor € 127.000 veroorzaakt door de hogere ouderbijdragen. Mede door groei van het aantal leerlingen de afgelopen jaren zijn de ouderbijdragen € 97.000 hoger dan in 2023. Ook de verhuuropbrengsten waren € 44.000 hoger dan begroot. Niet alle locaties waren opgenomen in de begroting.

Lasten

Personele lasten

De totale personele lasten zijn € 19.000 lager dan vorig jaar en waren ruim € 472.000 hoger dan begroot. De lonen en salarissen zijn opnieuw gestegen met € 313.000 ten opzichte van vorig jaar en € 377.000 hoger dan begroot ten gevolge van de cao-verhoging van 4,8% in de laatste 3 maanden van 2024.

Door de stijging van de gemiddelde loonkosten waren de loonkosten € 245.000 hoger dan begroot (prijseffect). Daarnaast is er iets meer personeel in loondienst ingezet dan begroot door voornamelijk meer vervangers (we hadden in 2024 net als in 2023 een hoog

ziekteverzuim van ongeveer 11%). Hierdoor zijn de salarislasten € 136.000 hoger uitgekomen (hoeveelheidseffect).

Ten gevolge van de meer dan begroot benodigde vervangers is ook de post loonkosten derden formatie (inzet van externen) ruim hoger dan begroot. Voor deze extra inzet is in 2024 € 668.000 meer uitgegeven dan begroot, maar € 251.000 minder dan vorig jaar. Waar bij de begroting rekening is gehouden met de afloop van sommige interimmers, zijn deze lasten toch nog langer doorgelopen dan verwacht. De lasten zijn met name de inzet van interim-directie en IB. Maar ook ziektevervang van leerkrachten gaat regelmatig via externen.

In 2024 is Athena weer aangesloten bij het Vervangingsfonds waardoor we door de ontvangen bedragen ter compensatie van de ziektevervangingslasten, de totale personele lasten hebben kunnen stabiliseren.

Tot slot waren de scholingskosten € 107.000 hoger dan begroot en gelijk aan de scholingslasten van vorig jaar. Ook voor de Arbo-dienstverlening is € 127.000 boven begroting uitgegeven en daarmee € 60.000 meer dan vorig jaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten vallen € 3.000 hoger uit dan begroot en bedragen € 73.000 meer dan vorig jaar met als grootste oorzaak de hogere afschrijvingslasten op gebouwen en gebouwdelen als gevolg van het activeren van groot onderhoud vanaf 2024. In de loop van de jaren zullen deze afschrijvingen verder stijgen.

Huisvestingslasten

De post huisvestingslasten viel € 267.000 hoger uit dan begroot en € 352.000 lager dan vorig jaar. Zo zijn de energielasten weer ruim € 100.000 hoger dan begroot en € 60.000 hoger dan in 2023 ten gevolge van verder stijgende energietarieven.

Er is een post betaald dit jaar van ruim € 70.000 aan de gemeente Arnhem betreffende een vergoeding van de exploitatielasten van voorgaande jaren. Deze post was niet begroot. Daarnaast waren de schoonmaakkosten € 46.000 hoger dan begroot en ook € 60.000 hoger dan de kosten in 2023. Voor het onderhoud op de scholen is ruim € 45.000 meer uitgegeven dan begroot. Veel jaarlijkse onderhoudsbeurten en controles blijken steeds duurder te worden.

Overige lasten

De overige instellingslasten zijn € 150.000 hoger dan begroot en ook € 96.000 hoger dan vorig jaar. De lasten voor het onderwijsbureau zijn € 23.000 hoger dan begroot en ook voor schoolse activiteiten, de raad van toezicht, verbruiksmateriaal en kopieerkosten waren de lasten € 25.000 hoger dan begroot per afzonderlijke kostenpost. Voor de komende jaren wordt er opnieuw geïnventariseerd door de onderwijs inkoopgroep of de kopieerkosten wellicht met een nieuw contract weer kunnen laten dalen.

Financiële baten en lasten

De post financiële baten en lasten valt iets lager uit dan begroot. Midden 2023 begonnen de rentes weer licht te dalen waardoor de financiële baten en lasten ruim € 100.000 lager zijn dan in 2023. Hier was in de begroting al rekening mee gehouden.

Analyse ontwikkeling baten en personele lasten

Bedragen x 1.000							
Jaar	Resultaat exploitatie	Totale baten	Rijks bijdrage	Personele lasten	Personele lasten t.o.v. baten	Personele lasten t.o.v. Rijksbijdrage	Aantal leerlingen op 1-10. Vanaf 2022 1-2
Norm Inspectie	< 3 jaar negatief				< 90%	< 95%	
	€	€	€	€			
2018	506	16.338	15.743	13.187	80,7%	83,8%	2.535
2019	140	17.801	17.171	14.766	83,0%	86,0%	2.578
2020	-1.136	18.637	17.958	16.808	90,2%	93,6%	2.643
2021	134	20.493	19.912	17.223	84,0%	86,5%	2.678
2022	-85	22.450	21.778	19.239	85,7%	88,3%	2.778
2023	-415	24.471	23.821	21.563	88,1%	90,5%	2.845
2024	200	24.987	24.246	21.545	86,2%	88,9%	2.874

Tabel: Ontwikkeling van baten en personele lasten

Athena is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van het rijk; 97% van de totale baten. De Rijksbaten zijn voor een groot deel afhankelijk van het leerlingaantal.

Van alle vijftien scholen worden de ouderbijdragen op een aparte bankrekening per school geïnd. De inning van deze bijdragen wordt vanuit het bestuurskantoor uitgevoerd.

In de kostenstructuur is het aandeel van de personele lasten ten opzichte van de totale baten 86,2% (signaleringsgrens inspectie: 90%). Ten opzichte van de Rijksbaten betreffen dit percentage 88,9% (signaleringsgrens inspectie: 95%). De daling ten opzichte van de percentages een jaar eerder zijn het gevolg van het feit dat er in 2024 minder NPO maar ook minder gelden voor basisvaardigheden zijn ontvangen. Daarnaast zijn er vanaf 2024 door de aansluiting bij het Vervangingsfonds ook veel ziekteverzuimkosten gecompenseerd met de ontvangsten van het Vervangingsfonds.

Allocatie van middelen

De verdeling van middelen per bekostigingsstroom naar scholen, bestuursbureau en bovenschoolse projecten in percentages is in de volgende tabel weergegeven.

Bekostigingsstroom	Schoolniveau
Rijksbekostiging op basis van leerlingaantal*	100% - kosten bovenschoolse begroting
Overige Rijksbekostiging en subsidies	100%
Ouderbijdragen	100%
Onderwijsachterstanden	100%
Samenwerkingsverband	100%
Groeibekostiging	100%**
Overige overheidsbijdragen en subsidies (lagere overheden)	100%
Overgangsbekostiging	100%
Overige baten	100%

Tabel: Allocatie van middelen naar bekostigingsstroom

*Voor De Lans geldt vanwege het aanbieden van speciaal en voortgezet speciaal onderwijs een hogere bekostiging per leerling waar ook meer personele inzet per leerling tegenover staat. Omdat dit ook doorwerkt is in de kosten die bovenschools worden gemaakt, is de afdracht per leerling (weging 4) ook hoger.

**Groeibekostiging vindt plaats op stichtingsniveau op netto groei, maar is wel volledig toe te rekenen aan (groei)scholen.

Mede naar aanleiding van de gewijzigde bekostigingssystematiek is Athena eind 2022 na het betrekken van financieel adviesbureau Infinite begonnen met het schrijven van een nieuw allocatiebeleid waarbij nadrukkelijk schoolleiders betrokken zijn. Besluitvorming daarover in de gmr en rvt heeft in 2023 plaatsgevonden. Het allocatiebeleid is onderdeel van het bredere financiële beleid van Athena. Het nieuwe allocatiebeleid is om volgorde e erst een bovenschoolse begroting te maken (bestaande uit 'Bovenschools' en 'Bestuurskantoor'), en die kosten naar rato door te berekenen en in mindering te brengen op de Rijksbijdrage op basis van leerlingaantal. Daarin komt het uitgangspunt tot uitdrukking dat middelen zoveel mogelijk op schoolniveau terecht komen.

Een aantal kosten wordt solidair bovenschools gedragen, waarvoor bedragen gereserveerd worden. Het gaat om kosten voor ziekteverzuim/-vervang, duurzame inzetbaarheid, bapo, jubileumgratificaties en ouderschapsverlof. Aparte vermelding verdient de keuze om solidair te reserveren voor grote materi ele uitgaven (dotatie). De afschrijving en het uit te voeren werk uit de MJOP wordt op schoolniveau geadmireerd, maar bovenschools besteed. Advieskosten voor huisvesting, kosten voor de accountant en juridische advieskosten worden bovenschools geboekt. Omdat de bestuurder besluit over scholing voor schoolleiders worden deze kosten bovenschools geboekt. Daarnaast wordt er ruimte gereserveerd voor een beleidsrijke inzet van middelen op basis van het strategisch meerjarenplan. De middelen hieruit zijn te relateren aan de doelen die daarmee beoogd worden. Te denken valt aan bijscholing op gekozen thema's of bijzondere projecten.

Balans

Bedragen x 1.000					
Activa	31-12-2024	31-12-2023	Passiva	31-12-2024	31-12-2023
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	2.500	2.346	Eigen vermogen	4.327	2.217
Financiële vaste activa	0	0	Vorzieningen	245	1.887
Vorderingen	604	547	Langlopende schulden	46	51
Liquide middelen	4.120	7.027	Kortlopende schulden	2.606	5.513
Totaal activa	7.224	9.668	Totaal passiva	7.224	9.668

Tabel: Balans

De materiële vaste activa zijn licht toegenomen als gevolg van hogere investeringen ten opzichte van de afschrijvingen. Dit geldt met name voor gebouwen.

De vorderingen zijn toegenomen als gevolg van incidentele vorderingen op bepaalde partijen. Hierbij valt ook te denken aan schatkistbankieren (rente vierde kwartaal) en huurvergoedingen die in 2025 zijn betaald. De liquide middelen zijn weer gedaald naar het niveau van eerder. In 2023 waren ze tijdelijk hoger als gevolg van vooruit ontvangen termijnen van renovaties en vooruit ontvangen subsidies van het Ministerie.

De voorzieningen zijn afgenomen. Het saldo op 31 december 2023 van de voorziening groot onderhoud bedraagt €1.921.000. Per 1 januari is deze vrijgevallen als gevolg van een stelselwijziging. Hiermee is het Eigen vermogen gestegen. Vanaf 2024 zullen de investeringen in groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven worden.

De langlopende schulden betreft ontvangen gelden voor 1e inrichting in Groningen en nemen parallel af met de afschrijvingen van de investeringen die hiervoor gedaan zijn. De kortlopende schulden zijn afgenomen met € 2.907.000 als gevolg van de financiële afwikkeling van de vooruitontvangen huisvestingslasten van de gemeenten (Brummen, Arnhem en Enschede) voor verbouwingen en/of herstelwerkzaamheden die in 2024 plaats hebben gevonden. Hierdoor nemen ook de liquide middelen af.

Investerings

Inventaris, apparatuur en hulpmiddelen zijn tot en met 2023 vanaf € 500 geactiveerd. Dit bedrag was al vele jaren ongewijzigd. Vanaf 2024 wordt die grens door de toenemende prijzen, opgetrokken naar € 750. Dit brengt met zich mee dat de jaarlijkse afschrijvingsbedragen in de exploitatie worden opgenomen. Aanschaf beneden dit bedrag wordt rechtstreeks in de exploitatierekening verantwoord.

Investerings <i>Bedragen x 1.000</i>	Afschrijving		Realisatie		Begroting	
	Percentage	Termijn	2024	2023	2024	2023
			€	€	€	€
Gebouwgebonden installaties	10,00%	10 jaar	199	26	1.317	-
Schoolmeubilair	5,00%	20 jaar	171	92	117	144
Kantoormeubilair	3,33%	30 jaar	6	20	2	-
Computerapparatuur	20,00%	5 jaar	95	90	113	125
Overige inventaris/apparatuur	10,00%	10 jaar	171	60	216	242
Leer- en hulpmiddelen	12,50%	8 jaar	75	73	91	105
Totaal			717	360	1.856	615

Tabel: Investerings

De werkelijke investeringen zijn € 1.139.000 lager dan begroot, waarvan € 1.118.000 voor gebouwen. Dit bedrag was opgenomen voor de uit te voeren onderhoudswerkzaamheden die opnieuw uitgesteld zijn.

Daar waar mogelijk en wenselijk worden er bovenschools contracten afgesloten om gezamenlijk goedkoper in te kopen. Bovenschools dienen investeringen met een investeringsbedrag groter dan € 10.000 die een school aan wil gaan goedgekeurd te worden door de bestuurder.

Financiële kengetallen

De financiële positie van de stichting wordt weergegeven in onderstaand verloop van de kengetallen. Binnen het bestuur hanteren we zogenaamde streefwaarden voor kengetallen. Ook de Onderwijsinspectie beoordeelt de kengetallen en gebruikt hiervoor de Inspectienorm.

	Solvabiliteit	Liquiditeit	Weerstands- vermogen	Financiële buffer
Streefwaarde Athena	> 40%	> 1,5	>10%	> 5%
Inspectienorm	> 30%	> 1,0	5-10%	> 5%
31-12-2018	73%	2,7	13%	14,9%
31-12-2019	73%	2,8	11%	14,6%
31-12-2020	68%	2,2	4%	8,2%
31-12-2021	60%	1,9	3%	8,8%
31-12-2022	52%	1,6	3%	7,2%
31-12-2023	42%	1,4	1%	5,8%
31-12-2024	63%	1,8	8%	6,0%

Tabel: Kengetallen

	Doel	Berekening
Solvabiliteit	Inzicht in de mate waarin besturen op langere termijn aan hun verplichtingen kunnen voldoen.	(Eigen Vermogen + voorzieningen) / Totaal Vermogen
Liquiditeit	Inzicht in de mate waarin besturen op kortere termijn (< 1 jaar) aan hun verplichtingen kunnen voldoen.	Vlottende activa / Vlottende passiva
Weerstandsvermogen	Inzicht in de mate waarin een bestuur vermogen zou moeten aanhouden om risico's op te kunnen vangen.	(Eigen Vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW
Financiële buffer	Inzicht in de omvang van middelen die een bestuur zou moeten aanhouden om risico's op te kunnen vangen.	Kapitalisatiefactor -/- financieringsfunctie -/- transactiefunctie

Tabel: Doel en berekening kengetallen I

Alle kengetallen zijn gestegen en liggen boven de inspectienorm. Het weerstandsvermogen en de financiële buffer geven beide aan in hoeverre middelen/vermogen aangehouden worden om risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen is als gevolg van de negatieve resultaten in de afgelopen jaren gedaald tot onder de norm, maar heeft met de vrijval van de onderhoudsvoorziening weer een flinke stijging.

In combinatie met de andere kengetallen is de stichting de afgelopen jaren stabiel gebleken en heeft financiële tegenvallers goed weten op te vangen. De huidige waarden van de kengetallen vragen nog steeds om een goede monitoring de komende tijd. In de meerjarenbegroting is ingestoken op positieve resultaten de komende jaren. Dit gaat echter niet in 1 jaar. De buffer die was opgebouwd zal weer moeten groeien om ervoor te zorgen dat dat nieuwe financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Financiële doelmatigheid

De financiële doelmatigheid wordt weergegeven in de volgende tabel met verloop van de kapitalisatiefactor, de financieringsfunctie, de transactiefunctie en de financiële buffer.

	Kapitalisatiefactor	Financieringsfunctie	Transactiefunctie	Financiële buffer
Inspectienorm	max. 35%			min. 5%
31-12-2019	35,6%	11,0%	10,0%	14,6%
31-12-2020	29,9%	11,7%	10,0%	8,2%
31-12-2021	34,8%	11,6%	14,4%	8,8%
31-12-2022	36,5%	11,4%	17,9%	7,2%
31-12-2023	37,8%	9,7%	22,3%	5,8%
31-12-2024	26,6%	10,3%	10,4%	6,0%

	Doel	Berekening
Kapitalisatie factor	Inzicht in de inzet van de middelen die nog niet zijn ingezet voor het onderwijsproces.	(Balanstotaal -/- gebouwen) / totale baten (inclusief rente)
Financieringsfunctie	Inzicht in de financiële middelen die moeten worden aangehouden om de materiële vaste activa (exclusief gebouwen en terreinen) te kunnen vervangen, uitgedrukt in percentage van de totale baten inclusief rente.	55% ¹ van: (Aanschafwaarde materiële vaste activa -/- gebouwen) / totale baten (inclusief rente)
Transactiefunctie	Inzicht in de middelen die moeten worden aangehouden om de kortlopende schulden te voldoen.	Kortlopende schulden / totale baten (inclusief rente)

Tabel: Doel en berekening kengetallen II

De financiële buffer geeft aan dat Athena goed in staat is geweest om onvoorziene omstandigheden of gebeurtenissen op te vangen. Hierbij valt te denken aan:

- Fluctuaties in leerlingenaantallen
- Financiële gevolgen van arbeidsconflicten
- Financiële gevolgen ziektevervang
- Instabiliteit in de bekostiging
- Onvolledige indexatie van de bekostiging

Als minimum hanteert de commissie Don een signaleringsgrens van 5% voor grote schoolbesturen (> € 12.000.000) zoals Athena, daarboven dient een bestuur zich te verantwoorden met het risicoprofiel.

De kapitalisatiefactor van onze stichting ligt weer onder de maximum signaleringsgrens van 35%, hetgeen een indicatie is dat de middelen die zij ontvangt wel worden ingezet voor het onderwijsproces en er vindt geen bovenmatige kapitaalsvorming plaats.

De financieringsfunctie is gestegen en de transactiefunctie is gedaald ten gevolge van de afgenomen kortlopende schulden. De financiële buffer is weer licht gestegen, waardoor risico's weer iets beter kunnen worden opgevangen.

Signaleringswaarde eigen vermogen

De signaleringswaarde is de waarde die het normatieve publieke eigen vermogen aangeeft. Deze laat het verschil zien tussen het normatieve- en werkelijke publieke vermogen. Een positief getal betekent dat er sprake is van bovenmatig eigen vermogen.

Het normatief publieke eigen vermogen bedraagt € 3.826.000 en het werkelijke publieke vermogen bedraagt € 4.306.000. Er is dus sprake van bovenmatig eigen vermogen bij Athena van € 480.000. De score ten opzichte van de signaleringswaarde wordt ook uitgedrukt in een aandeel. Dit aandeel is 1,13 waarbij gestreefd dient te worden naar een waarde onder de 1.

¹Percentage waarmee gerekend conform uitgangspunten commissie Don

Treasuryverslag

Het treasurybeleid van Athena vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen (Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek). Beleggen en belenen mag alleen risicomijdend plaatsvinden; d.w.z. dat de liquide middelen zodanig beheerd dienen te worden dat de uitgezette hoofdsom gegarandeerd blijft. Bij het uitzetten van alle overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

De algemene doelstelling van het treasurybeleid van de Stichting Vrijescholen Athena luidt: *Het waarborgen van de financiële continuïteit van de organisatie.*

Vanuit deze algemene doelstelling luiden de volgende subdoelstellingen:

- Het zorg dragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid)
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kader van het treasurystatuut (rentemaximalisatie)
- Het beheersen en bewaken van de financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie)
- Het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie).

Stichting Vrijescholen Athena heeft haar liquide middelen geheel ondergebracht bij de Rabobank en maakt sinds eind 2021 voor haar tijdelijk overtollige middelen gebruik van Schatkistbankieren. De ouderbijdragen worden geïnd middels een voor elke school aparte rekening eveneens bij de Rabobank. Een saldo boven € 500 op deze bankrekeningen wordt maandelijks overgeboekt naar de bovenschoolse Rabobankrekening.

De rentevergoeding over 2024 bedraagt € 162.000 positief tegenover € 263.000 positief over 2023. De rentestand bij schatkistbankieren is gedaald van 3,9% in december 2023 naar 2,9% in december 2024.

Continuïteitsparagraaf

Bezetting (fte)	Realisatie		Begroot			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Directie	13,9	15,7	14,7	15,5	15,5	15,5
Onderwijzend personeel	159,8	184,4	148,5	149,7	151,8	153,3
Overige medewerkers	53,7	54,0	57,2	55,5	55,2	55,2
Totaal (incl. verzuim)	227,4	254,1	220,5	220,7	222,6	224,1
	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb
Aantal leerlingen	2.845	2.874	2.906	2.961	3.038	3.038

Tabel: Personele bezetting en leerlingenaantal

De ontwikkeling van het leerlingenaantal van Athena staat al jaren haaks op de landelijke ontwikkeling en dit lijkt zich steeds voort te zetten. Stichting Vrijescholen Athena heeft haar vijftien scholen breed verspreid over de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel en Gelderland. Binnen dit gebied hebben we te maken met een aantal krimpregio's. Ondanks de krimp lukt het onze stichting een breder publiek aan te spreken, hetgeen in de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een forse groei die is begonnen in het schooljaar 2011-2012. Ook dit jaar hadden we weer recht op aanvullende groeibekostiging van het Ministerie. Ondanks de groei van de stichting als geheel, zijn er ook enkele scholen die niet groeien of zelfs iets krimpen.

School	Realisatie		Prognose			
	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb	1-feb
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Vrijeschool Almelo</i>	211	200	188	180	182	190
<i>De Kleine Johannes Deventer</i>	229	229	231	231	236	236
<i>De Zevenster Oldenzaal</i>	87	93	92	97	102	107
<i>De Noorderkroon Enschede</i>	103	109	112	107	109	106
<i>De Vijfster Apeldoorn</i>	213	212	217	222	227	228
<i>De Esch Winterswijk</i>	100	103	108	105	103	104
<i>De Kleine Prins Doetinchem</i>	106	100	95	100	102	108
<i>Parcivalschool Arnhem</i>	414	435	463	497	512	538
<i>De Toermalijn Meppel</i>	189	190	183	174	181	179
<i>Michaelschool Leeuwarden</i>	209	208	211	221	225	222
<i>De Stroeten Emmen</i>	156	176	182	192	201	201
<i>Valentijn Harderwijk</i>	156	147	132	133	140	147
<i>(V)SO De Lans Brummen</i>	95	99	96	96	96	96
<i>Widar Groningen</i>	394	387	402	412	424	426
<i>De Es Assen</i>	183	185	194	194	498	204
Totaal	2.845	2.873	2.906	2.961	3.038	3.092

Tabel: Leerlingprognose per school

Het maken van een goede prognose van de leerlingenaantallen in een krimpregio waar scholen toch de afgelopen jaren in aantallen zijn gestegen, is vanwege deze tegenstrijdigheid bijzonder lastig. In voorgaande tabel is rekening gehouden met een lichte groei gebaseerd op de reële trendontwikkeling *per school* van de afgelopen jaren.

Voor het nieuwe schooljaar zijn de vacatures en taakstellingen op de scholen met betrekking tot bovenstaand leerlingenaantal bekend. Dit kan betekenen dat personeelsleden van de ene school overgaan naar een andere, hetgeen een ingewikkelde puzzel kan zijn binnen onze stichting vanwege de regionale spreiding. Daar waar extra vacatures boven het eigen aanbod dienen te worden ingevuld vanwege de groei op een school, zal de groeibekostiging van het Ministerie grotendeels worden ingezet.

Ten aanzien van personele bezetting is de stichting zich bewust dat wanneer de verwachte groei van het leerlingenaantal niet doorzet, het personeelsbestand zal moeten krimpen.

Dit zou voor een groot deel kunnen middels natuurlijk verloop als gevolg van pensionering. In de volgende tabel staat de verwachting van het aantal fte per school incl. ziektevervang.

<i>School</i>	Realisatie		Prognose		
	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Vrijeschool Almelo</i>	12,73	10,83	10,83	10,83	10,83
<i>De Kleine Johannes Deventer</i>	14,01	14,07	13,45	13,40	13,40
<i>De Zevenster Oldenzaal</i>	7,83	7,52	7,30	7,30	7,30
<i>Valentijn Harderwijk</i>	10,73	11,13	11,13	11,13	11,13
<i>De Noorderkroon Enschede</i>	6,77	7,18	7,18	7,18	7,18
<i>De Vijfster Apeldoorn</i>	12,09	12,07	11,80	11,80	11,80
<i>De Esch Winterswijk</i>	7,21	7,17	7,17	7,17	7,17
<i>De Lans Brummen</i>	23,38	23,75	23,57	23,57	23,57
<i>De Kleine Prins Doetinchem</i>	6,80	6,10	6,10	6,10	6,10
<i>Parcivalschool Arnhem</i>	26,50	27,85	28,86	30,27	31,86
<i>De Toermalijn Meppel</i>	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13
<i>Michaëlschool Leeuwarden</i>	12,40	12,76	12,76	12,76	12,76
<i>De Stroeten Emmen</i>	11,66	10,99	11,38	11,38	11,38
<i>Widar Groningen</i>	23,17	22,52	23,40	23,40	23,40
<i>De Es Assen</i>	11,51	11,85	11,85	11,85	11,85
<i>Bestuursbureau</i>	6,46	6,46	6,46	6,46	6,46
<i>Bovenschools (incl. verzuim)</i>	6,82	18,48	17,78	17,68	17,58
<i>Totaal scholen</i>	211,21	220,49	220,72	222,57	224,06

Tabel: Personele bezetting per school

Meerjarenbegroting

<i>Bedragen x 1000</i>	Realisatie		Prognose			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa	€	€	€	€	€	€
<i>materiele vaste activa</i>	2.500	3.180	3.169	3.098	3.513	3.392
Totaal vaste activa	2.500	3.180	3.169	3.098	3.513	3.392
<i>vorderingen</i>	604	604	605	605	606	606
<i>liquide middelen</i>	4.120	3.886	4.297	4.842	4.858	5.373
Totaal vlottende activa	4.724	4.490	4.901	5.447	5.463	5.979
Totaal Activa	7.224	7.670	8.071	8.545	8.977	9.370
Passiva						
<i>algemene reserve</i>	4.307	4.755	5.180	5.592	5.973	6.319
<i>bestemmingsreserve privaat</i>	20	20	19	18	17	17
Totaal eigen vermogen	4.327	4.775	5.199	5.610	5.990	6.336
<i>personeel</i>	245	250	255	260	265	270
<i>overige</i>	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	245	200	200	202	203	270
<i>overig langlopend</i>	46	41	36	31	26	21
Totaal langlopende schulden	46	41	36	31	26	21
<i>voortuitontvangen gelden</i>	33	33	33	33	33	33
<i>crediteuren</i>	401	397	397	397	397	397
<i>belastingen en sociale premies</i>	1026	890	891	899	905	905
<i>pensioen</i>	258	224	224	226	227	227
<i>overig kortlopend</i>	79	79	79	79	79	79
<i>overlopende passiva</i>	809	728	728	728	728	728
Totaal kortlopende schulden	2.606	2.351	2.352	2.361	2.369	2.743
Totaal Passiva	7.224	7.670	8.071	8.545	8.977	9.370

Tabel: Meerjarenbalans

De ontwikkeling van materiële vaste activa is gebaseerd op de voorgenomen investeringen en de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten. Voor wat betreft de vorderingen en liquide middelen zijn deze in 2024 afgenomen als gevolg van de afname van de vooruit ontvangen bedragen van de gemeente. Daarna verwachten we een meer gelijkmatig verloop.

De mutaties van het eigen vermogen in de komende jaren zijn het gevolg van de meerjaren exploitatierekening. De voorziening onderhoud is vanaf 2024 vrijgevallen in het eigen vermogen als gevolg van een stelselwijziging met betrekking tot de verantwoording van groot onderhoud. Dit betekent dat groot onderhoud geactiveerd gaat worden. De voorziening verplaatst dan naar een bestemmingsreserve groot onderhoud. Wat betreft de kortlopende schulden en vorderingen verwachten we vanaf 2024 een gelijkmatig verloop.

<i>Bedragen x 1000</i>	Realisatie		Begroting			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdrage	24.246	24.878	24.623	25.203	25.795	26.070
Overige overheidsbijdragen	109	100	95	95	95	95
Overige baten	632	538	535	537	542	546
Totaal Baten	24.987	25.516	25.253	25.835	26.431	26.711
Lasten						
Personeelslasten	21.545	21.874	21.626	22.226	22.839	23.149
Afschrijvingen	395	396	408	403	416	419
Huisvestingslasten	1.328	1.222	1.221	1.221	1.221	1.221
Overige lasten	1.672	1.668	1.665	1.666	1.666	1.666
Totaal Lasten	24.940	25.159	24.919	25.516	26.142	26.456
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering	47	357	334	319	289	255
Saldo Financiële bedrijfsvoering	153	91	91	91	91	91
Totaal resultaat	200	448	425	410	381	346
toevoeging aan bestemmingsreserve groot onderhoud	427	448	425	410	381	346
genormaliseerd resultaat	-227	0	0	0	0	0

Tabel: Meerjaren exploitatierekening

De begroting voor 2025 is sluitend uitgekomen na aftrek van de toevoeging aan de bestemmingsreserve groot onderhoud. Net zoals de meerjarenbegroting vanaf 2026.

Voor de meeste vrijescholen pakt de nieuwe (vereenvoudigde) bekostiging van de rijksoverheid nadelig uitpakt omdat de gemiddelde leeftijd van ons personeel hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. In het geval van Athena komt hier nog eens bij dat het ziekteverzuim de afgelopen jaren is opgelopen tot een zeer onwenselijk niveau van 11%.

Voorgaande jaren is het begrote bedrag voor vervangers te laag ingeschat, mede omdat we verwachtten dat het verzuim na de coronaepidemie zou dalen. Dat is niet gebeurd, de komende jaren heeft het terugdringen van het verzuim de hoogste prioriteit.

Athena was tot en met 2023 zelf risicodragers voor vervangkosten. Dat betekent dat we geen verzekering hadden voor deze kosten, maar ook dat we geen premie betaalden. Vanaf januari 2024 heeft Athena zich weer aangesloten bij het Vervangingsfonds. Kort gezegd betekent het dat we vanaf 2024 vervangkosten kunnen declareren (tegen bepaalde voorwaarden) na twee weken verzuim.

Voor het groot onderhoud van onze gebouwen werkten wij tot en met 2023 met een onderhoudsvoorziening. Dat is een bedrag dat jaarlijks met een vaste dotatie wordt gevoed, waarmee gedurende het jaar de kosten voor het groot onderhoud van onze gebouwen werden gedragen. Dat is veranderd vanaf 2024. We zijn overgegaan naar een systeem van 'activeren en afschrijven'. Dat betekent dat de afschrijvingskosten van groot onderhoud in de begroting zichtbaar zijn en via de exploitatierekening lopen. Vervolgens wordt de waarde van deze investering geactiveerd, wat betekent dat deze op de balans zichtbaar wordt in de activa.

Groeiende scholen zijn soms langere tijd niet kostendekkend te begroten aangezien de bekostiging uitgaat van leerlingen op 1 februari van het voorgaande jaar. Daarmee is de bekostiging bij groei gebaseerd op een lager aantal leerlingen. Voor de meerjarenbegroting is een reële financiële prognose maken voor de komende jaren.

Ondanks de krimp van een aantal scholen qua leerlingenaantallen blijft Athena als geheel de komende jaren groeien tot boven de 3.000 leerlingen. Dat indiceert dat in onze regio's de behoefte aan en belangstelling voor vrijeschoolonderwijs nog steeds groot is.

<i>Kengetallen</i>	Realisatie		Prognose			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Liquiditeit	1,8	1,8	2,0	2,1	2,1	2,3
Solvabiliteit	63	66	68	69	70	71
Weerstandsvermogen	8%	7%	9%	10%	10%	12%
Kapitalisatiefactor	26,6%	25,6%	26,7%	27,3%	25,8%	26,6%

Tabel: Meerjaren kengetallen

De kengetallen zijn gedaald in de afgelopen jaren, maar vanaf 2024 weer gestegen. De solvabiliteit en liquiditeit zijn hoger dan de norm en kunnen op basis daarvan als ruim voldoende worden gekwalificeerd. De komende jaren zullen de kengetallen verbeteren. Deze wijzigingen komen echter deels voort uit de gewijzigde systematiek met betrekking tot de keuze voor activeren en afschrijven.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre middelen/vermogen aangehouden worden om risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen is weer gestegen tot boven de minimale

norm. Met name door de wijziging van wijze van administreren is dit kengetal positief bijgesteld. Doordat het eigen vermogen door de toevoeging van de voorziening en de jaarlijkse toevoeging sterker stijgt dan de materiële vaste activa kent dit kengetal hierdoor een positief effect. Tot weer boven de norm.

In combinatie met de andere kengetallen is de stichting nog steeds als stabiel te bestempelen. De verminderde bekostiging de komende jaren vraagt een goede monitoring. De buffer die de afgelopen jaren was afgenomen zal de komende jaren weer moeten aangroeien om ervoor te zorgen dat financiële tegenvallers goed op te vangen zijn.

Signaleringswaarde

Vanaf verslagjaar 2020 moeten besturen zich over de hoogte van de reserves (eigen vermogen) verantwoorden in het jaarverslag. Dit gebeurt aan de hand van de signaleringswaarde. Het doel hiervan is dat er nog scherper wordt begroot, eventueel negatief, om de te hoge reserves in het primair onderwijs af te bouwen. In de meerjarenbegroting kunnen we laten zien voor welke investeringen we de reserves aanhouden en wanneer deze gepland zijn. Op deze manier kan de Inspectie en alle andere gremia zien dat reserves worden ingezet voor het onderwijs. De begroting wordt daarmee een bestedingsplan.

Door de wijziging met betrekking tot het administreren van de kosten voor groot onderhoud (investeringen in onze gebouwen) stijgt de norm van de signaleringswaarde. Ons eigen vermogen neemt toe door de verplaatsing van de voorziening groot onderhoud naar de bestemmingsreserve. Met name in de eerste jaren neemt daardoor de afstand tussen het publiek eigen vermogen en de norm toe. Hierbij is de toevoeging van de bestemmingsreserve de verklaring en oorzaak.

Aangezien de bestemmingsreserve groot onderhoud ons inziens geen onderdeel uitmaakt van het vrije vermogen maar dient te worden aangewend voor groot onderhoud is dit aspect voor ons een verklaring waarom onze ratio stijgt. In 2024 komen we met ons publiek eigen vermogen boven het normatief vermogen.

<i>Bedragen x 1000</i>	Realisatie		Prognose			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normatief Vermogen	€	€	€	€	€	€
<i>Aanschafwaarde gebouwen (na factor)</i>	613	1.012	1.175	1.322	1.799	1.945
<i>Overige activa</i>	1.964	2.077	1.861	1.634	1.388	1.155
<i>Totale baten (na factor)</i>	1.249	1.276	1.263	1.292	1.322	1.336
Totaal Normatief Vermogen	3.826	4.364	4.299	4.248	4.509	4.436
Feitelijk publiek vermogen	€	€	€	€	€	€
<i>Totaal eigen vermogen</i>	4.326	4.775	5.199	5.610	5.990	6.336
<i>Privaat eigen vermogen</i>	20	20	19	18	17	17
Totaal Feitelijk Publiek Vermogen	4.306	4.755	5.180	5.592	5.973	6.319
Norm (max 1)	1,13	1,09	1,21	1,32	1,32	1,42

Door de positieve begrote resultaten neemt de ratio weer toe.

	Realisatie		prognose			
<i>Kasstroomprognose</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x1000	€	€	€	€	€	€
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>						
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>						
<i>Resultaat voor financiële baten en lasten</i>	46	357	333	319	289	255
<i>Aanpassingen voor afschrijvingen</i>	395	396	408	403	416	419
<i>mutaties voorzieningen</i>	28	-5	-5	-5	-5	-5
<i>Veranderingen in vlottende middelen</i>						
<i>vorderingen</i>	-56	-1	-1	-1	-1	-1
<i>kortlopende schulden</i>	-2.919	68	-23	65	51	48
<i>Ontvangen interest</i>	162	100	100	100	100	100
<i>Betaalde interest</i>	-8	-9	-9	-9	-9	-9
<i>Buitengewoon resultaat</i>	0	0	0	0	0	0
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	-2.352	906	803	872	841	807

<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>						
<i>(Des)investerings immateriële vaste activa</i>	0	0	0	0	0	0
<i>(Des)investerings materiële vaste activa</i>	-549	-1.075	-398	-332	-832	-298
<i>(Des)investerings financiële vaste activa</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-549	-1.075	-398	-332	-832	-298
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>						
<i>Mutatie langlopende schulden</i>	-5	-5	-5	-5	-5	-5
<i>Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-5	-5	-5	-5	-5	-5
<i>Mutatie liquide middelen</i>						
<i>Beginstand liquide middelen</i>	7.027	4.120	3.946	4.346	4.881	4.885
<i>Mutaties liquide middelen</i>	-2.907	-174	400	535	4	504
<i>Eindstand liquide middelen</i>	4.120	3.946	4.346	4.881	4.885	5.389

Tabel: Kasstroomprognose

De meerjarenprognose van de kasstroom volgt uit de prognose van de balans en de exploitatierekening.

Maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering

Mede vanuit onze identiteit is in veel aspecten van onze bedrijfsvoering aandacht voor de maatschappelijke effecten. Bij de inkoop is aandacht voor duurzame en milieuvriendelijke materialen. Ook op gebied van huisvesting zijn zichtbare voorbeelden. Zo is het nieuwe schoolgebouw dat De Noorderkroon in 2023 heeft betrokken het eerste energieneutrale schoolgebouw van Enschede. Er zijn ook kleinere voorbeelden te geven zoals het inkopen van kerstpakketten met uitsluitend biologisch-dynamische producten.

Risicobeheersing

Jaarlijks wordt de inventarisatie van risico's herijkt door de bestuurder en stafmedewerkers en besproken met de raad van toezicht. Van de risico's is een inschatting van de kans en impact gemaakt om de kernrisico's te identificeren en voldoende aandacht aan gepaste beheersmaatregelen te besteden.

Als zodanig zijn aangemerkt:

Kernrisico's Athena	
1	De onderwijsresultaten blijven achter bij gestelde doelen
2	Het aantal zorgleerlingen is zodanig dat een school onvoldoende passend onderwijs kan bieden
3	Het ziekteverzuim ligt boven de norm
4	De personeelsformatie overschrijdt de begroting
5	Er is onvoldoende lerend vermogen, een gebrek aan lerende cultuur belemmert de wendbaarheid
6	Er zijn veel langlopende WW-verplichtingen
7	De leerlingprognose is lager dan begroot

Tabel: Grootste risico's Athena

In brede zin liggen beheersmaatregelen grotendeels in het adequaat toepassen van de processen en het beleid van Athena en monitoring via rapportages. Voor de risico's hanteert Athena vooralsnog de signaleringsgrens voor de bufferliquiditeit van de commissie Don, zijnde 5% voor grote besturen.

Uit het rapport van de Inspectie naar aanleiding van het vierjaarlijks onderzoek in 2023 volgt het advies om ook jaarlijks de effectiviteit van het risicomanagement te evalueren. Dit is opgenomen in het proces. De evaluatie heeft het volgende beeld opgeleverd:

Risico	Maatregel	Effect
De onderwijsresultaten blijven achter bij de gestelde doelen	Plannen monitoren, processen naleven	Ondanks dat we er dicht op zitten heeft de Inspectie in februari 2024 de school in Almelo als 'onvoldoende' beoordeeld op basis van eindopbrengsten. Er zijn factoren die de resultaten negatief beïnvloeden zoals ziekteverzuim en wisselingen.
Het aantal zorgleerlingen is zodanig dat een school onvoldoende passend onderwijs kan bieden.	Correct aannamebeleid, kwaliteit IB, bijscholing leerkrachten, voldoende ondersteuning	Er doen zich signalen voor van concentraties van zorgleerlingen, het zorgbeleid/zorgplannen en het aannamebeleid zijn onder de aandacht geweest en in voorkomende gevallen is het bestuurskantoor gevraagd mee te denken. We concluderen nu nog onvoldoende overzicht te hebben op dit vlak, de evaluaties van swv's kunnen structureler beoordeeld worden en we kunnen checkvragen ontwikkelen aan scholen
De personeelsformatie overschrijdt de begroting	Dashboard ontwikkelen en op proces sturen bij formatiewijziging (evt. terugverwijzen)	Het ontwikkelde dashboard is nog onvoldoende ingezet, maar heeft ook beperkt gefunctioneerd doordat de juiste managementinformatie uit de bronsystemen lange tijd niet beschikbaar was. Er is nu bewustzijn om daar eerder op

		te acteren en met ons administratiekantoor is afgestemd over de juistheid van de managementinformatie in de bronsystemen. Het strakker monitoren op formatie gaat goed. In bepaalde gevallen wordt de formatie nog overschreden, maar dit is op basis van weloverwogen keuzes. Deze overschrijdingen zijn nu ook bekend bij HR
Het ziekteverzuim ligt structureel boven de norm	Coachen directeuren in begeleiding en proces	Het ziekteverzuim is voor het tweede jaar op rij iets gedaald maar ligt nog steeds te hoog. Er zijn diverse maatregelen ingezet om het verzuim de komende jaren te verlagen. Het proces mbt declareren van vervangkosten bij het Vervangingsfonds monitoren we doorlopend.
Er is onvoldoende lerend vermogen, een gebrek aan lerende cultuur belemmert wendbaarheid	Gesprekscyclus, rapportages, evaluatie MR-directie	Er is een nieuw ontwikkelbeleid incl. gesprekkencyclus vastgesteld dat vanaf begin 2025 gebruikt wordt. Daarin is aandacht voor de lerende cultuur. Ook zijn veel speerpunten in het strategisch beleid (in ontwikkeling) te relateren aan dit onderwerp.
Er zijn veel langlopende WW-verplichtingen	Bij afscheid individuele schadelast vooraf berekenen en ontslagroute bepalen.	In 2024 nog niet toegekomen aan het in kaart brengen van de huidige schadelast. Wel wordt bij iedere nieuwe casus de schadelast op voorhand berekend, op basis waarvan de ontslagroute wordt bepaald. We gaan nog overwegen of het actiever inzetten van werk-naar-werk begeleiding voor bepaalde dossiers een middel is dat we willen inzetten. Ook hiervoor maken we een kosten-batenanalyse.
Leerlingprognose is lager dan begroot	Vaker prognose controleren/opvragen	Er is goed zicht op de leerlingaantallen. Er waren in 2024 in totaal 11 leerlingen (0,4%) meer dan vooraf begroot maar zelfs dan is het van belang verschillen te onderzoeken tussen scholen. Als groeiende scholen extra uitgeven en krimpende scholen niet (kunnen) bezuinigen wordt de begroting niet gehaald. Daarom wordt nu standaard gekeken naar klassengroottes bij beslismomenten zoals in het formatieproces.

6 Governance

Jaarverslag raad van toezicht

Samenstelling van de raad

Naam en portefeuille	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Voorzitter: Alita Hidding <i>Bestuurlijke verhoudingen, vrijeschoolidentiteit, governance en strategie</i>		Voorzitter RvT Eurofins PAMM Lid RvT Stichting Speciaal Onderwijs en Expertisecentra Voorzitter RvT Burgerkracht Limburg
Vicevoorzitter: Monique Visser <i>Bedrijfseconomische en financiële zaken</i>	Senior controller Hogeschool Windesheim	Lid RvC WMD NV Vicevoorzitter RvT Triade Vitree Lid RvT Patyna
Lid: Rijk Vlaanderen <i>Onderwijskwaliteit en zorg</i>		Lid RvT Stichting Sterk Regionaal Onderwijs Schijndel/Uden Lid cliëntenraad Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis
Lid: Delano Maccow <i>HRM</i>	Senior lecturer Hanzehogeschool	
Lid: mr. Merel van Erp - Noordenbos <i>Juridische zaken</i>	Senior jurist Rechtbank Gelderland	Penningmeester Stichting BNLW buitengebied Epse

Rooster van aftreden

Naam	Datum benoeming	Ingang tweede termijn	Ingang derde termijn	Datum aftreden
Wieb Broekhuijsen	1/7/2014	1/7/2017	1/7/2020	1/10/2024
Alita Hidding	1/10/2024	1/10/2028	n.v.t.	1/10/2032
Monique Visser	1/1/2018	1/1/2021	1/1/2024	1/1/2027
Merel van Erp	1/3/2020	1/3/2023	1/3/2026	1/3/2029
Rijk Vlaanderen	1/9/2021	1/9/2024	1/9/2027	1/9/2030
Delano Maccow	1/10/2023	1/10/2027	n.v.t.	1/10/2031

De zittende leden van de raad op het moment van statutenwijziging d.d. 21 december 2021 hebben een zittingstermijn van drie maal drie jaar – dat is maximaal negen jaar. Om de zittingstermijn in overeenstemming te brengen met de Code Goed Bestuur is sindsdien een termijn van twee maal vier jaar - dat is maximaal acht jaar- vastgelegd voor leden van de raad. De raad hanteert bovenstaand rooster van aftreden. Om het gelijktijdig aftreden van leden te voorkomen wijken de zittingstermijnen soms af van hetgeen hierover in onze statuten is vastgelegd.

Honorering

De raad van toezicht stelt haar eigen honorering vast. Om tot een maatschappelijk uitlegbare honorering te komen helpt het dat de wetgever dit heeft gemaximeerd en onderbouwd. Voor het bepalen van de hoogte weegt de raad ook mee wat de gemiddelde tijdsbesteding is ten opzichte van wat de VTOI-NVTK als norm hanteert. Op basis van het aantal vergaderingen, bijeenkomsten met gmr, commissie-overleg, scholingsdagen, werkbezoeken, e.d. is het huidig gemiddeld tijdsbeslag voor een lid van de raad van toezicht van Athena circa 100 uur per jaar, voor de voorzitter geldt een hogere tijdsbesteding (o.a. voorbereiden vergaderingen, sparringpartner voor de bestuurder).

Op basis van de gemiddelde urenbesteding voor een lid heeft de raad van toezicht de honorering voor 2024 vastgesteld op 60% van het maximum. De honorering voor de voorzitter was € 16.290 (€181.000 x 15% x 60%). Voor leden was dit €10.860 (€181.000 x 10% x 60%).

Werkwijze

Handboek van de raad

De raad van toezicht beschikt over een handboek, waarin de raad beschrijft hoe het intern toezicht binnen Stichting Vrijescholen Athena is vormgegeven met als onderliggend document de Code Goed bestuur PO 2020.

Kernonderdeel vormt het toezichtkader dat de raad hanteert bij het uitoefenen van haar rol. Het toezichtkader biedt ook transparantie over de kijkrichting van de raad aan bestuurder, GMR en directeuren. Trefwoorden voor de invulling van het toezicht door de raad zijn: betrokkenheid én afstand, gelijkwaardigheid, vertrouwen, actief interveniëren als nodig, reflectie op de waan van de dag. Het handboek wordt tweejaarlijks geactualiseerd en is te raadplegen via de website van Athena. Het is in december 2024 geactualiseerd.

Besluiten en belangrijke agendapunten van de raad

6 februari 2024

Schoolbezoek De Lans
Jaarverslag rvt (vastgesteld)
Risicomanagement (besproken)

16 april 2024

Concept jaarverslag Athena (besproken)
Onderzoek organisatie (besproken)
Uitkomsten RI&E (besproken)

12 juni 2024

Jaarverslag en jaarrekening (goedgekeurd)
2^e termijn Rijk Vlaanderen (herbenoemd)
Kwaliteitsrapportage (besproken)

1 oktober 2024

1^e termijn Alita Hidding, voorzitter rvt (benoemd)
Aansluiting onderwijsregio's (goedgekeurd)
Kwartaalcijfers (besproken)
Aanpak strategisch beleid (besproken)
Bezoldiging raad van toezicht (vastgesteld)
Vervangingsregeling (goedgekeurd)

17 december 2024

Tijdelijk plaatsvervanger bestuurder (besloten)
Begroting en meerjarenbegroting (goedgekeurd)
WNT-klasse (vastgesteld)
Handboek raad van toezicht (vastgesteld)
Jaaragenda 2025 (vastgesteld)

Bijeenkomsten van de auditcommissie

De auditcommissie bestond uit Monique Visser en Merel van Erp. De auditcommissie heeft in mei het jaarverslag en de jaarrekening besproken met de bestuurder, de stafmedewerker financiën en met de accountant. De commissie heeft de raad geadviseerd om de jaarrekening goed te keuren. De raad heeft toegezien op de rechtmatige verwerving en de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. In november heeft de auditcommissie de begroting en de meerjarenbegroting besproken met de bestuurder en de stafmedewerker financiën. Ook is op dezelfde dag de auditcommissie bij het gesprek van de bestuurder en stafmedewerker financiën met de financiële commissie van de GMR aanwezig geweest. De auditcommissie heeft de raad van toezicht geadviseerd om de begroting goed te keuren en kennis te nemen van de meerjarenbegroting.

Bijeenkomsten van de kwaliteitscommissie

De kwaliteitscommissie bestaat uit Delano Maccow en Rijk Vlaanderen, vanuit de rvt, en bestuurder en beleidsmedewerkers onderwijs en HR vanuit de organisatie. De commissie

heeft in het verslagjaar gesproken over relevante ontwikkelingen op de domeinen onderwijs en HRM. De commissie heeft geconstateerd dat er binnen Athena, door bestuurder, bureau en directeuren, in toenemende mate op een gestructureerde wijze wordt gewerkt aan het analyseren, het maken en uitvoeren van beleid en evalueren/bijstellen hiervan op belangrijke onderwerpen: onderwijskwaliteit, in het bijzonder de kenmerken van vrijeschoolonderwijs; personeelsbeleid, verantwoordelijkheid/eigenaarschap.

Hoe heeft de raad zich laten informeren?

De raad van toezicht heeft zich op verschillende manieren laten informeren. De verslagen en kwartaalrapportages van de bestuurder en de berichten van het bestuursbureau vormden de basis. Daarnaast vond regelmatig werkoverleg plaats tussen de bestuurder en de voorzitter van de raad, waarin lopende zaken aan bod kwamen. De bijeenkomsten van de auditcommissie droegen bij aan de informatievoorziening vanuit de bestuurder. Tevens heeft de raad een commissie kwaliteit ingesteld, bestaande uit de leden met de aandachtsgebieden onderwijskwaliteit en hrm.

Met de GMR werd door de voltallige raad gesproken op 12 juni. Het thema 'vitaliteit' stond centraal.

Op 13 maart waren enkele rvt-leden bij een diner met schoolleiders en stafmedewerkers.

De raad bezoekt jaarlijks in wisselende samenstelling enkele scholen. In 2024 werd een bezoek gebracht aan de scholen in Brummen (voltallige raad) en Harderwijk (Rijk Vlaanderen en Monique Visser).

Eigen professionalisering

Monique Visser volgde op 4 december een training over de werkgeversrol van de rvt. Rijk Vlaanderen, Monique Visser en Merel van Erp volgden afzonderlijk scholing over waardengericht toezicht.

Rijk Vlaanderen volgde een bijscholing over het thema A.I.

Werkgeverschap

De remuneratiecommissie, bestaande uit Monique Visser en Wieb Broekhuijsen, heeft op 25 juni een jaargesprek gevoerd met de bestuurder. Het verslag van dit gesprek is vastgelegd en geaccordeerd door alle betrokkenen en vertrouwelijk gedeeld met de overige leden van de raad van toezicht.

JAARVERSLAG

2024

Vrijescholen
Athena

GMR

Gemeenschappelijke
Medezeggenschaps
Raad

“ Bloeiend vrijeschoolonderwijs in gezonde scholen waarin de kiem van het eigen levensdoel van het kind tot wasdom kan komen. ”

Stichting Athena is een stichting van 15 vrijescholen in het basisonderwijs en één school voor speciaal onderwijs (voor kinderen van 4 tot 20 jaar) in Noord, Oost en Midden Nederland.

Elke school heeft haar eigen medezeggenschapsraad (MR). Een stichting met meerdere scholen heeft ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Vanuit een eigen onafhankelijke positie en verantwoordelijkheid draagt de GMR als beleidsorgaan bij aan een goede beleidsvoering voor alle scholen binnen stichting Athena.

De GMR er is op grond van de Wet Medezeggenschap op School (WMS) het orgaan dat inspraak heeft op het beleid van het schoolbestuur dat voor alle scholen geldt.

De essentie van medezeggenschap komt neer op: bijdragen aan een goed functionerende organisatie (welzijn). Meedenken en meepraten over de vraag hoe het onderwijs ook tijdens uitzonderlijke situaties, zoals een pandemie of bij veel ziekteverzuim, veilig en verantwoord georganiseerd kan worden. De GMR praat verder mee over bovenschoolse zaken zoals het strategisch beleidsplan, de begroting, het bestuursformatieplan en nieuw of aangepast bovenschools beleid.

Inleiding

De GMR bestaat uit de personeels- en oudergeleding van 15 aangesloten Vrijescholen bij Athena.

Bij alle vergaderingen is de bestuurssecretaris Marijn van der Aa aanwezig waarbij overleg met Athena's bestuurder, Peronnik Veltman, een vast onderdeel is van de vergadering.

Het dagelijks bestuur van de GMR werd in 2024 gevormd door:

Voorzitter Dieuwertje Meijer (personeel), vice-voorzitter Hannah Edelbroek (ouder) en secretaris ReINETTE de Boer-van der Holst (ouder). Per sept 2024 heeft Hannah Edelbroek haar taken als vice-voorzitter neergelegd en waren we eind 2024 nog zoekende naar een opvolger. Het dagelijks bestuur heeft voor elke vergadering een vooroverleg met de bestuurder (Peronnik Veltman) en de bestuurssecretaris (Marijn van der Aa).

In 2024 hebben een aantal GMR leden afscheid genomen maar verrassend genoeg werden zij grotendeels gelijktijdig opgevolgd door nieuwe leden. Er is echter jaarlijks wel een groot verloop. Het is niet verplicht dat iedere school iemand afvaardigt voor de GMR, echter, voor de MR van een school moet wel duidelijk zijn wie hun aanspreekpunt is in de GMR. Het is de GMR niet duidelijk wie het aanspreekpunt voor de school in Deventer, Doetinchem en Leeuwarden is zonder afvaardiging. In 2024 bestond de GMR uit de volgende leden: rood=geen afvaardiging

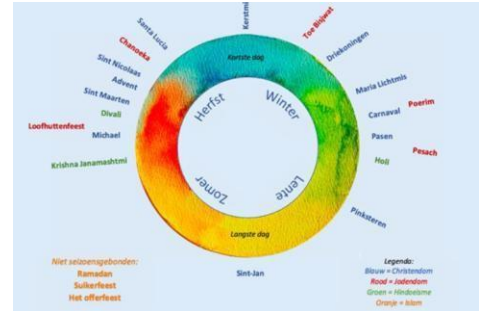
Deelnemers GMR

School 2024-2025	GMR-Lid		In/uit de GMR
	<i>Geen Opvolger(GO)</i>		
Vrije School Almelo , Almelo	Gerben Feijer	(ouder)	per 12 feb '25
	Maaïke Wiggers/ GO	(personeel)	t/m 11-12-'24
De Noorderkroon, Enschede	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(ouder)</i>	
	Richelle de Beer	(personeel)	per 21-09-'22
De Zevenster, Oldenzaal	Joost Jongen	(ouder)	per 11-12-'24
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Esch, Winterswijk	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(ouder)</i>	
	Linda te Brinke (IB'er)	(personeel)	per 13-12-'23
De Vijfster, Apeldoorn	Chris Brouwer	(ouder)	Per 15-06-'21
	Dieuwertje Meijer	(personeel)	per 14-12-'22
Parcivalschool te Arnhem	Onno van Lith	(ouder)	per 25-09-'24
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Lans, Brummen	Reinette de Boer-van der Holst	(ouder)	per 15-06-'21
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Kleine Johannes, Deventer	Hannah Edelbroek/ GO	(ouder)	t/m 25-09-'24
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Kleine Prins, Doetinchem	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(ouder)</i>	
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Toermalijn, Meppel	Gerlof Pronk	(ouder)	per 13-12-'23
	Alice Teunissen/ GO	(personeel)	t/m 25-09-'24
De Stroeten, Emmen	Marijn Lamers/ GO	(ouder)	t/m/ 25-09-'24
	Anand Blank	(personeel)	per 11-12-'24
Michaëlschool, Leeuwarden	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(ouder)</i>	
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
Widar, Groningen	Robin Rymarczuk	(ouder)	per 12-02-24
	<i>Geen afvaardiging</i>	<i>(personeel)</i>	
De Es, Assen	Sander Bruining	(ouder)	per 25-09-'24
	Emily Angenent	(personeel)	per 25-09-'24
Valentijn, Harderwijk	Erwin Elling	(ouder)	per 20-09-'23
	Annelies Man	(personeel)	per 14-12-'21

Vergaderingen

We vergaderden 5 keer in 2024 (*feb.-Teams/april-Teams./juni-Deventer/sept.-Teams/dec.-Teams*), waarvan 4 keer online en 1 keer fysiek in Deventer.

Tijdens de evaluatie van het eigen functioneren van de GMR in februari, waren twee Raad van Toezicht-leden (RvT) als toehoorder aanwezig. De RvT heeft toegelicht wat voor onderzoek zij voornemens waren naar de organisatie en de GMR nam deel aan het selectieproces voor een nieuwe RvT-voorzitter. In juni was er een themabijeenkomst met de Raad van Toezicht en het bestuur over de vitaliteit van medewerkers in de organisatie. Dit werd gedaan middels de werkvorm Appreciative Inquiry; Duo's interviewden elkaar m.b.t. vitaliteit en de eigen beleving ervan waarna een eind evaluatie gegeven werd over de opbrengst.

Zelfevaluatie eigen functioneren GMR

Tijdens de vergaderingen wilde de GMR meer de verschillende ervaringen van de scholen uitwisselen en dit kwam al mooi tot uiting dit jaar. De afspraken uit het Medezeggenschapsstatuut zijn opnieuw vastgesteld en op een paar punten verduidelijkt.

MR Cursus/ basistraining

Vanaf 2021 organiseren we elke november een training basisvaardigheden voor GMR en MR-leden van de Athena scholen. Directeuren worden ook uitgenodigd om aan te schuiven. Het doel is om vanuit dezelfde professionele basis te werken, een gelijk vertrekpunt voor iedereen. Ook dit jaar hebben weer voldoende mensen zich opgegeven voor de (opfris-)cursus medezeggenschap. Fijn, die betrokkenheid!

Adviesgroepen

Een aantal GMR-leden neemt, indien van toepassing, zitting in adviesgroepen ter ondersteuning van het Athena beleid, zoals onder andere;

- De financiële deelraad; Dieuwertje Meijer & Mark Arends. Linda te Brinke en Joost Jongen(begin 2025) hebben zich aangemeld voor het nieuwe jaar.
- De sollicitatiecommissie voor de raad van toezicht; Alice Teunissen en Chris Brouwer.
(alleen wanneer aan de orde; Tot nu toe was het telkens 1 ouder en 1 personeelslid, en zit iemand in principe 2 rondes zodat er elke keer één nieuw en één ervaren commissielid is)
- Bij het bestuursformatieplan, personeelsbeleid en sommige andere beleidsstukken *wordt vooraf gevraagd of de (p)GMR gebruik wil maken van de mogelijkheid om vooraf over een conceptversie mee te praten.*

Strategisch beleidsplan t/m 2025

De basis voor de schoolplannen zijn herzien in 2023 waarin de GMR heeft meegedacht en ingestemd. (De lokale MR heeft hier instemmingsrecht op) In samenspraak met de GMR en de Raad van Toezicht heeft het bestuur besloten de periode van het strategisch beleid (2019-2023) te verlengen met twee jaar, dus van 2023 tot einde schooljaar 2025 gezien het feit dat een aantal lopende zaken door corona nog steeds actueel is en een volledig proces voor de totstandkoming van een nieuw vierjarenbeleid qua tijds- en aandacht investering onwenselijk is.

Begroting

In december heeft de financiële commissie van de GMR namens de GMR positief geadviseerd over de begroting. We willen echter wel nóg actiever inzetten op meer mensen in de financiële deelraad met kennis van deze materie gezien het feit dat Dieuwertje (voorzitter) dit jaar door omstandigheden alleen hierover in gesprek is geweest. Mark is afgetreden als GMR lid. Het zou fijn zijn als we minimaal 3 leden beschikbaar kunnen stellen zodat, bij uitval, er altijd 2 leden kunnen meedenken. Gelukkig heeft Linda te Brinke hierop aangegeven het aankomende jaar wel te willen deelnemen en moeten we nog op zoek naar een derde GMR lid.

Oudertevredenheid

M.b.t. oudertevredenheid en de ouderbijdrage zijn we nog zoekende naar de juiste manier waarop de GMR hier een bijdrage aan kan leveren. Via de MR uit Apeldoorn hebben we een mooie flyer mogen ontvangen ter inspiratie voor andere scholen. Deze flyer is verspreid onder de andere scholen.

Inspectiebezoeken

In februari is de inspectie weer op bezoek geweest op 5 scholen. De GMR is daarna bijgepraat over de terugkoppeling van het Inspectieonderzoek..

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

De resultaten van het MTO zijn met de GMR besproken

Onderzoek RI&E

Drie leden van de GMR hebben vooraf met de veiligheidskundige/ arbeidshygiënist gesproken welke het RI&E onderzoek uitgevoerd heeft. Alle scholen zijn bezocht en er zijn gesprekken geweest met de directeurs en diverse personeelsleden. (G)MR leden waren uitgenodigd om tijdens deze bezoeken mee te kijken hoe dit onderzoek gedaan wordt, behoudens de gesprekken met de directeur en leerkrachten.

Ondergetekende is echter wél aanwezig geweest bij alle gesprekken, een zeer interessante, inspirerende en leerzame ervaring. De conclusies en aanbevelingen zijn besproken met de GMR en er zal opvolging op de aanbevelingen gegeven worden.

Onverwacht bericht

In December bereikte ons het bericht dat Peronnik voorlopig vanwege ziekte zijn taken moet neerleggen.

De GMR heeft in de vergadering van december kennisgemaakt met Lucas, directeur in Deventer, en tijdelijk plaatsvervanger van Peronnik. Ook is kennisgemaakt met Alita, de nieuwe voorzitter van de raad van toezicht. Vanuit de GMR is er een attentie naar Peronnik gestuurd om hem te laten weten dat we aan hem denken en hem alle sterkte en beterschap toewensen.

Besluiten

Besluitenlijst 2024		
Datum	Nr.	Besluit
7 februari	1	De gmr stelt haar jaarverslag vast
7 februari	2	De gmr draagt Alice en Chris voor in de commissie voor de nieuwe rvt-voorzitter
24 april	3	De p-gmr stemt in met het bestuursformatieplan 2024-2025
25 september	4	De gmr stemt in met het IBP-beleid
25 september	5	De gmr stemt in met het bovenschoolse plan van aanpak RI&E
25 september	6	De gmr adviseert positief over de aansluiting bij de onderwijsregio's
17 december	7	De GMR stemd in met het ontwikkelbeleid
17 december	8	De GMR stelt het medezeggenschapsstatuut vast
17 december	9	De GMR heeft ingestemd met de overstap naar 3 nieuwe vertrouwenspersonen, 1 per regio

Samenwerking bestuurssecretaris

De bestuurssecretaris, Marijn van der Aa, ondersteunt de GMR naar volle tevredenheid van het dagelijks bestuur (DB). Het DB ervaart de samenwerking met de bestuurssecretaris wederom als erg prettig, efficiënt en inspirerend mede door de toegankelijkheid van communiceren en de communicatie zelf. Ondanks de formele situatie en de toegenomen druk sinds december, weet Marijn altijd snel te reageren en heeft het een informeel karakter.

Samenwerking bestuurder

De GMR en zeker het DB heeft ook de samenwerking dit jaar met de bestuurder, Peronnik Veltman, als erg prettig ervaren. De GMR werd veelal tijdig en in kleine commissies betrokken bij diverse onderwerpen. De GMR heeft vertrouwen in de samenwerking met Lucas Sint, directeur in Deventer en invaller van Peronnik en wenst hem alle succes toe in deze onvoorziene situatie.

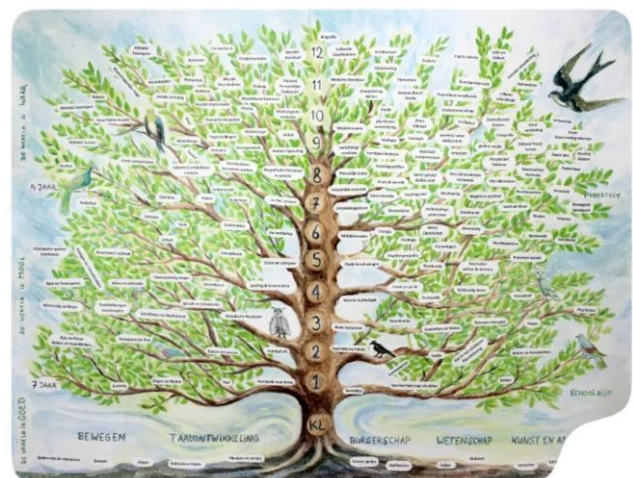
Samenwerking Raad van Toezicht

Dit jaar heeft de Raad van Toezicht (RvT) meer verbinding gezocht met de GMR door bij een reguliere vergadering als toehoorder aanwezig te zijn en aansluitend het gesprek aan te gaan. Ook de jaarlijkse thema vergadering werd door de RvT geleid en was een leuke, inspirerende en interessante bijeenkomst. (zie "vergaderingen")

Wederom hebben we mooie stappen gezet op pad naar een professionele en betrokken GMR. Het kan echter altijd beter en daar zetten we ons in het nieuwe jaar uiteraard weer graag voor in.

Reinette,
Secretaris GMR Athena

Bijlage 1 NAW-gegevens op 31-12-2024

Stichting Vrijescholen Athena
Bestuurder: P.A. Veltman
Plaatsvervanger: L.J. Sint per 5-12-2024
Hofstraat 8, 7411 PD Deventer
email: secretariaat@vsathena.nl
website: www.vsathena.nl
KvK: 41027158
Bestuursnummer: 77456

Vrije School Almelo

Brinnr.: 06ZK
Biesterweg 6
7608 RN Almelo
Directeur: A. Geertsma
0546-492727
email: administratie@devrijeschoolalmelo.nl

Vrijeschool De Vijfster

Brinnr.: 07CX
Texandrielaan 30
7312 HR Apeldoorn
Directeur: E. Kasbergen
055-3559010
email: administratie@vrijeschoolapeldoorn.nl

School De Lans

Brinnr.: 22ML
Zutphensestraat 175
6971 JR Brummen
Directeur: C. Vlaanderen
0575-562650
email: secretariaat@schooldelans.nl

Vrijeschool De Zevenster

Brinnr.: 06UC
Operalaan 150
7577 JA Oldenzaal
Directeur: F. Mulder
0541-521050
email: info@vrijeschoololdenzaal.nl

Vrijeschool De Kleine Johannes

Brinnr.: 08OY
Oosterstraat 3-A
7413 XV Deventer
Directeur: L. Sint
0570-626115
email: administratie@vsdekleinejohannes.nl

Basisschool De Stroeten

Brinnr.: 06RG
Stroetweg 10
7821 BA Emmen
Directeur: H. Hospes-van Rijn
Per 1 aug.: A. v.d. Tuuk
0591-610531
email: info@vbsdestroeten.nl

Parcivalschool

Brinnr.: 06RF
Zwanebloemlaan 4
6832 HG Arnhem
Directeur: H. van Soest
Per 1 mei: a.i. R. Brinkman (locatie Noord)
Per 28 okt.: a.i. R. v. Eijk (locatieZuid)
026-3213174
email: administratie@parcivalschool.nl

Vrije basisschool De Esch

Brinnr.: 04FT
Rusthuisstraat 28
7101 JH Winterswijk
Directeur: C. Crince le Roy
0543-532704
email: info@deesch.nl

Vrijeschool De Noorderkroon

Brinnr.: 24PE
Elferinksweg 106
7545 KJ Enschede
Directeur: B. Drager
053-4354654
email: info@denoorderkroon.nl

Vrijeschool De Kleine Prins

Brinnr.: 03AI
Torontostraat 1
7007 BK Doetinchem
Directeur: J. Berens
0314-364032
email: administratie@vsdkp.nl

De Toermalijn

Brinnr.: 06PO
 Julianastraat 22
 7941 JC Meppel
 Directeur: L. van Eeken
 0522-253343
 email: info@toermalijn-meppel.nl

Vrijeschool Valentijn

Brinnr.: 06AF
 Vliepad 1
 3844 EL Harderwijk
 Directeur: J. de Boer
 0341 - 41 93 64
 email: info@vrijeschoolvalentijn.nl

Widar Vrijeschool

Brinnr.:10KE
 Merwedestraat 41
 9725 KA Groningen
 Directeur: F. Beuving
 Directeur: A. Beving a.i. t/m juli 2024
 Per aug: J. Hakze a.i.
 050 – 525 16 63
 email: info@widarvrijeschool.nl

Michaëlschool Leeuwarden

Brinnr.: 06PV
 Hercules Segherstraat 3
 8932 DG Leeuwarden
 Directeur: T. Brandsma
 058-2127740
 email: info@michaelschoolleeuwarden.nl

Vrijeschool de Es

Brinnr.: 00DX
 Tuinstraat 1
 9404 KK Assen
 Directeur: J. Hakze a.i.
 Per 1 mei : A. Lanjouw
 Waarnemend per 1 nov : T. Brandsma
 0592-309105
 Email: administratie@vrijeschoolassen.nl

Lijst van samenwerkingsverbanden:

SWV 20-01

SWV 21-01 PO Friesland

SWV 22-01 PO

SWV 22-02 Oude Pekela

SWV 25-01 (po) IJssel-Berkel

SWV 25-01 (vo) Regio Zutphen

SWV 25-02 Oost Achterhoek

SWV 25-05 Passend Onderwijs Apeldoorn
e.o.

SWV 22-03 PO

SWV 23-01 Twente Noord

SWV 23-02

SWV 23-03 Sine Limite

SWV 25-03 Primair Passend Onderwijs
Doetinchem

SWV 25-09 Zeeluwe

SWV 25-06 PassendWijs

Er zijn geen bijzondere ontwikkelingen in relatie tot verbonden partijen te melden.

Stichting Vrijescholen Athena

Jaarrekening 2024

B Jaarrekening 2024

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betreft Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering van activa en verplichtingen plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Stelselwijziging

In het boekjaar 2024 is een stelselwijziging toegepast met betrekking tot de verwerking van de uitgaven aan groot onderhoud. Tot en met boekjaar 2023 werd gebruikgemaakt van de egalisatiebenadering. Vanaf boekjaar 2024 worden uitgaven voor groot onderhoud geactiveerd en per component afgeschreven rekening houdend met de economische levensduur. Voor de levensduur wordt aangesloten bij het meerjarenonderhoudsplan en de eventuele verwachte renovatie of nieuwbouw volgens het integraal huisvestingsplan van de gemeente.

De effecten van de stelselwijziging zijn prospectief toegepast. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast. De betekenis van de stelselwijziging voor het vermogen, resultaat en individuele posten is als volgt:

	Resultaat 2024	Balans 31-12-2024
Materiële vaste activa	n.v.t.	€ 276.250
Eigen vermogen	n.v.t.	€ 1.921.260
Voorziening groot onderhoud	n.v.t.	€ -/- 1.921.260
Afschrijvingen groot onderhoud	€ 9.130	n.v.t.
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ -/- 500.000	n.v.t.
Saldo van baten en lasten	€ 490.870	n.v.t.

Activiteiten

Stichting Vrijescholen Athena is een stichting van veertien basisscholen voor vrijeschoolonderwijs en één school voor speciaal basis- en voortgezet vrijeschoolonderwijs. Deze scholen zijn gevestigd in Noord, Oost en Midden Nederland. Naast ondersteuning van de aangesloten vrijescholen zet de stichting zich in om vrijeschoolonderwijs in het algemeen te bevorderen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Vrijescholen Athena en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2023 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2024 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en grond wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Terreinen	0 jaar
Gebouwdelen/verbouwingen	30 jaar
Kantoormeubilair	30 jaar
Schoolmeubilair	20 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
ICT	5 jaar
Vervoersmiddelen	5 jaar
Leer- en hulpmiddelen	8 jaar

Om vast te stellen of er voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Investeringsubsidies

Ontvangen bijdragen van derden ten behoeve van de financiering van de materiële vaste activa worden als overlopend passief verantwoord onder de langlopende schulden. Financiering vindt plaats tegen aanschafwaarde. De post valt jaarlijks vrij gelijk aan de afschrijving.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserves zijn achtereenvolgens:

- De materiële reserve ter dekking van de vervanging van materiële vaste activa, alsmede het opvangen van tekorten in de materiële exploitatie.
- De reserve Grootonderhoud.

Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 975 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2024 en 2023 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2023 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 113,9%. De beleidsdekkingsgraad eind 2024 is 113,1%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2024

(na bestemming van het resultaat over 2024)

1	Activa	2024	2023
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	536.460	324.460
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.650.140	1.455.770
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	313.370	313.810
1.2.4	In uitvoering	-	251.580
	Totaal vaste activa	2.499.970	2.345.620
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	97.150	82.650
1.5.2	Ministerie OCW	520	-
1.5.7	Overige vorderingen	178.580	7.660
1.5.8	Overlopende activa	327.420	456.990
1.5	Vorderingen	603.670	547.300
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	5.060	2.640
1.7.2	Banken	4.115.160	7.024.290
1.7	Liquide middelen	4.120.220	7.026.930
	Totaal vlottende activa	4.723.890	7.574.230
Totaal ac		7.223.860	9.919.850

2	Passiva	2024	2023
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	1.819.390	2.019.210
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	2.486.880	165.040
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	20.340	21.070
2.1	Eigen vermogen	4.326.610	2.205.320
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	244.870	217.140
2.2.3	Overige voorzieningen	-	1.921.260
2.2	Voorzieningen	244.870	2.138.400
<u>2.3</u>	<u>Langlopende schulden</u>		
2.3.5	Overige langlopende schulden	46.410	51.470
2.3	Langlopende schulden	46.410	51.470
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	32.870	2.674.980
2.4.3	Crediteuren	401.320	637.910
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	1.025.820	902.740
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	257.710	252.660
2.4.9	Overige kortlopende schulden	79.190	268.930
2.4.10	Overlopende passiva	809.060	787.440
2.4	Kortlopende schulden	2.605.970	5.524.660
Totaal passiva		7.223.860	9.919.850

B3 Exploitatieoverzicht 2024

3	Baten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3.1	Rijksbijdragen OCW	24.246.390	23.650.920	23.809.820
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	109.010	98.980	135.390
3.5	Overige baten	631.600	421.980	514.380
	Totaal baten	24.987.000	24.171.880	24.459.590
4	Lasten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
4.1	Personeelslasten	21.544.590	21.072.210	21.563.310
4.2	Afschrijvingen	395.120	391.700	321.760
4.3	Huisvestingslasten	1.328.170	1.061.030	1.680.060
4.4	Overige lasten	1.672.590	1.522.930	1.576.000
	Totaal lasten	24.940.470	24.047.870	25.141.130
	Saldo baten en lasten	46.530	124.010	681.540-
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	161.890	175.000	262.670
5.5	Financiële lasten	8.390	7.950	8.210
	Saldo financiële baten en lasten	153.500	167.050	254.460
	Totaal resultaat	200.030	291.060	427.080-

B4 Kasstroomoverzicht over 2024

Kasstroomoverzicht over 2024		Ref.	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten			46.530	681.540-
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	4.2		395.120	321.760
- Mutaties voorzieningen	2.2		1.893.530-	334.270
- Stelselwijziging	2.2		1.921.260	-
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen (-/-)	1.5		56.370-	360.940-
- Kortlopende schulden	2.4		2.918.690-	1.507.770
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties			2.505.680-	1.121.320
- Ontvangen interest	5.1		161.890	262.670
- Betaalde interest (-/-)	5.5		8.390	8.210
			153.500	254.460
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			2.352.180-	1.375.780
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	1.2		549.470-	611.660-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			549.470-	611.660-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden (-/-)	2.3		5.060-	5.060-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			5.060-	5.060-
Mutatie liquide middelen			2.906.710-	759.060
Beginstand liquide middelen	1.7		7.026.930	6.267.870
Mutatie liquide middelen	1.7		2.906.710-	759.060
Eindstand liquide middelen			4.120.220	7.026.930

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2024

1 Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	In uitvoering en vooruitbet.	
Aanschafprijs	765.920	3.440.900	920.190	251.580	5.378.590
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	441.460	1.985.130	606.380	-	3.032.970
Stand per 1 januari 2024	324.460	1.455.770	313.810	251.580	2.345.620
Mutaties 2024					
Investeringen	285.390	441.850	73.810	251.580-	549.470
Desinvesteringen	85.870-	161.840-	27.390-	-	275.100-
Afschrijvingen	73.390	247.480	74.250	-	395.120
Terugboeking cumulatieve afschrijvingen	85.870	161.840	27.390	-	275.100
Saldo mutaties	212.000	194.370	440-	251.580-	154.350
Aanschafprijs	965.440	3.720.910	966.610	-	5.652.960
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	428.980	2.070.770	653.240	-	3.152.990
Stand per 31 december 2024	536.460	1.650.140	313.370	-	2.499.970

Onder de post 'gebouwen en terreinen', is er een bedrag van € 21.730,- geïnvesteerd inzake kinderopvang, dit bedrag is privaats bekostigd. De boekwaarde per 31-12-2024 hiervan is € 20.340,-

1	Vlottende activa	2024	2023
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	97.150	82.650
	Te vorderen bekostiging	<u>520</u>	<u>-</u>
1.5.2	Ministerie van OCW	520	-
	Overige vorderingen	<u>178.580</u>	<u>7.660</u>
1.5.7	Overige vorderingen	178.580	7.660
	Overlopende activa	93.400	131.060
	Vooruitbetaalde kosten	47.070	63.860
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	<u>186.950</u>	<u>262.070</u>
1.5.8	Overlopende activa	327.420	456.990
	Totaal vorderingen	<u>603.670</u>	<u>547.300</u>

De vorderingen hebben per einde 2024 en 2023 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	2024	2023
1.7.1	Kassen	5.060	2.640
1.7.2	Banken	<u>4.115.160</u>	<u>7.024.290</u>
	Totaal liquide middelen	<u>4.120.220</u>	<u>7.026.930</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

Passiva		Mutaties 2024				
		Saldo 31-12-2024	Stelselwijziging	Saldo 1-1-2025	Bestemming resultaat	Stand per 31-12-2024
2.1	Eigen vermogen					
2.1.1	Algemene Reserve	2.019.210	-	2.019.210	199.820-	1.819.390
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	165.040	1.921.260	2.086.300	400.580	2.486.880
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	21.070	-	21.070	730-	20.340
	Totaal eigen vermogen	2.205.320	1.921.260	4.126.580	200.030	4.326.610
2.1.2	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>					
	Materiële reserve	74.750	-	74.750	-	74.750
	Reserve eerste waardering	8.660	-	8.660	8.660-	-
	Reserve Nationaal Programma					
	Onderwijs	81.630	-	81.630	81.630-	-
	Grootonderhoud	-	1.921.260	1.921.260	490.870	2.412.130
		165.040	1.921.260	2.086.300	400.580	2.486.880
2.1.3	<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>					
	Investering kinderopvang	21.070	-	21.070	730-	20.340
		21.070	-	21.070	730-	20.340
	Totaal bestemmingsreserves	186.110	1.921.260	2.107.370	399.850	2.507.220

2.2 Voorzieningen		Stand per 31-12-2023	Stelselwijziging	Stand per 1-1-2024
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>			
	Voorziening jubilea	172.790	-	172.790
	Voorziening uitkeringskosten	-	-	-
	Voorziening duurzame	44.350	-	44.350
		217.140	-	
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>			
	Onderhoudsvoorziening	1.921.260	1.921.260	
		1.921.260	1.921.260	
	Totaal voorzieningen	2.138.400	1.921.260	217.140

2.2 Voorzieningen		Stand per 1-1-2024	Mutaties 2024			Stand per 31-12-2024
			Dotaties	Onttrekkingen	overige	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	172.790	23.910	26.050	-	170.650
	Voorziening uitkeringskosten	-	-	14.540-	-	14.540
	Voorziening duurzame	44.350	15.330	-	-	59.680
		217.140	39.240	11.510	-	244.870
	Totaal voorzieningen	217.140	39.240	11.510	-	244.870

		Onderverdeling saldo per 31-12-2024 2024		Stand per 31-12- 2024
		< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>			
	Voorziening jubilea	17.790	152.860	170.650
	Voorziening uitkeringskosten	10.270	4.270	14.540
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	10.910	48.770	59.680

Totaal		38.970	205.900	244.870
2.3 Langlopende schulden		Mutaties 2024		
	Stand per 1-1-2024	Verstreckte leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2024
2.3.5	<i>Overige langlopende schulden</i>			
	1e inrichting Widag Groningen	51.470	-	5.060
		51.470	-	5.060
	Totaal langlopende schulden	51.470	-	5.060
		46.410		46.410

2.4 Kortlopende schulden		2024	2023
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	32.870	2.674.980
2.4.3	Crediteuren	401.320	637.910
	Afdr. / inh. loonheffing	974.190	875.550
	Afdr. / inh. Participatiefonds	19.860	27.190
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	<u>31.770</u>	<u>-</u>
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.025.820	902.740
	Afdr. / inh. ABP Loyalis	257.070	251.880
	Afdr. / inh. AOP IPAP	<u>640</u>	<u>780</u>
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	257.710	252.660
	Overige kortlopende schulden	46.520	254.400
	Netto salarissen	34.230	15.200
	Inhouding voorschot	<u>1.560-</u>	<u>670-</u>
2.4.9	Overige kortlopende schulden	79.190	268.930
	Overlopende passiva	106.250	37.170
	Te betalen vakantie-uitkering	652.810	648.260
	Te betalen toelage	-	65.340
	Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	<u>50.000</u>	<u>36.670</u>
2.4.10	Overlopende passiva	809.060	787.440
	Totaal kortlopende schulden	<u>2.605.970</u>	<u>5.524.660</u>

De kortlopende schulden hebben per einde 2024 en 2023 een looptijd korter dan een jaar.

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie studieverlof lerarenbeurs	2022/2/19402884	22-8-2022	J
Subsidie zij-instroom 2022	2022-2-21059134	22-11-2022	J
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-2348	11-11-2022	J
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-4815	11-11-2022	J
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-2825	11-11-2022	J
Subsidie zij-instroom 2023	2023/2/23858975	20-11-2023	O
Subsidie instroom schoolleider po	ISPO23030	30-11-2023	O
Subsidie onderwijs naar opleiding tot leraar	SOOL23112	7-6-2023	O
Subsidie zij-instroom 2024	2024/2/25894563	20-11-2024	O
Subsidie Internationalisering funderend onderwijs	IFO24114	30-1-2024	J

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Verplichtingen korter dan één jaar

Er bestaat een meerjarige financiële verplichting tussen de Stichting Vrijescholen Athena en N.V. Bergkwartier Maatschappij tot Stadsherstel inzake de huur van de kantoorruimte aan de Hofstraat 8-10 te Deventer. De huursom bedraagt € 26.000 per jaar. De contractduur van de huurverplichting, die per 1 juli 2011 is aangegaan, bedroeg 3 jaar. Na het verstrijken van deze periode is de overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar en vervolgens is de overeenkomst stilzwijgend verlengd. Opzegging is alleen mogelijk met een opzegtermijn van 1 jaar.

Verplichtingen één tot vijf jaar

Met PCI is een meerjarige leaseverplichting aangegaan in het kader van de kopieerapparaten. Met ingang van december 2020 zijn alle copiërs in fases vervangen. De looptijd van deze nieuwe contracten is 72 maanden, ingaande op startdatum leverings-/installatietraject en zal behoudens opzegging worden verlengd met een periode van 12 maanden. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse verplichtingen van de momenteel lopende overeenkomsten bedroeg € 28.300 per jaar. De verplichting voor het komende jaar bedraagt € 30.000.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het opnemen van verlof voor duurzame inzetbaarheid.

Medewerkers hebben recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk.

Uit inventarisatie blijkt dat er één medewerker gebruik maakt van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

3	Baten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3.1	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	23.420.720	22.919.360	22.731.440
3.1.2	Overige subsidies OCW	131.190	156.000	365.270
3.1.3	Af: Inkomensoverdrachten	17.000-	17.590-	15.200-
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	711.480	593.150	728.310
	Totaal	24.246.390	23.650.920	23.809.820
	<i>Specificatie</i>			
3.1.1	<i>Rijksbijdragen OCW</i>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	23.420.720	22.919.360	22.731.440
	Totaal	23.420.720	22.919.360	22.731.440
3.1.2	<i>Overige subsidies OCW</i>			
	Niet-geoomerkte subsidies	131.190	156.000	365.270
	Totaal	131.190	156.000	365.270
3.1.4	<i>Af: Inkomensoverdrachten</i>			
	Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	711.480	593.150	728.310
	Totaal	711.480	593.150	728.310
3.2	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	93.810	95.880	137.180
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	15.200	3.100	1.790-
	Totaal	109.010	98.980	135.390
3.5	<u>Overige baten</u>	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3.5.1	Verhuur	107.670	63.500	97.980
3.5.2	Detachering personeel	4.070	-	3.190
3.5.5	Ouderbijdragen	476.460	349.500	379.700
3.5.6	Overige	43.400	8.980	33.510
	Totaal	631.600	421.980	514.380

4	Lasten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
4.1	<u>Personeelslasten</u>			
4.1.1	Lonen en salarissen	20.210.910	19.987.530	18.923.100
4.1.2	Overige personele lasten	2.542.210	1.619.680	2.862.490
4.1.3	Af: uitkeringen	1.208.530-	535.000-	222.280-
	Totaal	21.544.590	21.072.210	21.563.310
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1	<i>Lonen en salarissen</i>			
	Brutolonen en salarissen	15.171.510	14.995.470	14.405.830
	Sociale lasten	2.864.050	2.792.000	2.405.330
	Pensioenpremies	2.175.350	2.200.060	2.111.940
	Totaal	20.210.910	19.987.530	18.923.100
4.1.2	<i>Overige personele lasten</i>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	177.450	129.790	182.980
	Dienstreizen	32.750	33.350	26.360
	Gratificaties	26.050	-	14.900
	Personeel niet in loondienst	1.406.710	724.790	1.762.190
	Vrijwilligersvergoeding	52.430	43.900	39.040
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	14.860	19.800	21.410
	Dotatie personele voorzieningen	39.240	30.000	88.300
	Scholing	434.800	328.000	437.440
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	140.010	193.500	157.400
	Arbo-dienstverlening	187.200	60.000	126.720
	Overige	30.710	56.550	5.750
	Totaal	2.542.210	1.619.680	2.862.490

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.

Gemiddeld aantal FTE's	2024	2023
- Directie	15,70	13,89
- Onderwijzend Personeel	184,43	159,78
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	53,95	53,70
	254,08	227,37

4.2	<u>Afschrijvingen</u>	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
4.2.2	Gebouwen	73.390	61.670	27.160
4.2.3	Inventaris en apparatuur	247.480	249.520	221.720
4.2.5	Leermiddelen	74.250	80.510	72.880
	Totaal	395.120	391.700	321.760

4.3 Huisvestingslasten		Realisatie	Begroting	Realisatie
		2024	2024	2023
4.3.1	Huur	97.650	34.470	27.870
4.3.3	Onderhoud	240.400	190.800	253.950
4.3.4	Energie en water	447.800	342.200	387.330
4.3.5	Schoonmaakkosten	460.790	417.100	403.230
4.3.6	Heffingen	36.020	26.860	27.250
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorzieningen	-	-	500.000
4.3.8	Overige huisvestingslasten	45.510	49.600	80.430
Totaal		1.328.170	1.061.030	1.680.060

4.4 Overige lasten		Realisatie	Begroting	Realisatie
		2024	2024	2023
4.4.1	Algemene beheerslasten	496.360	451.730	479.510
4.4.2	Kosten inventaris en apparatuur	286.100	273.000	244.760
4.4.3	Kosten leer- en hulpmiddelen	470.810	422.100	451.060
4.4.5	Overige kosten	419.320	376.100	400.670
Totaal		1.672.590	1.522.930	1.576.000

Uitsplitsing

<i>4.4.1 Algemene beheerslasten</i>				
	Administratie- en advieskosten	294.000	271.000	270.600
	Accountantskosten *	25.100	25.000	22.390
	Kantoorbenodigdheden	9.100	13.400	11.850
	Reis- en verblijfkosten	17.500	12.940	18.910
	Telefoonkosten	13.050	10.100	15.120
	Portokosten	-	-	170
	Overige beheerslasten	104.590	84.290	129.500
	Juridische ondersteuning	33.020	35.000	10.970
Totaal		496.360	451.730	479.510

* *Specificatie honorarium accountant*

	- onderzoek jaarrekening	25.100	25.000	22.390
Accountantskosten		25.100	25.000	22.390

<i>4.4.2 Kosten inventaris en apparatuur</i>				
	Inventaris en apparatuur	26.110	23.000	27.420
	ICT-verbruikskosten	73.320	60.000	57.500
	ICT-licenties	186.670	190.000	159.840
Totaal		286.100	273.000	244.760

<i>4.4.3 Kosten leer- en hulpmiddelen</i>				
	Verbruiksmateriaal onderwijs	384.790	360.000	365.400
	Kopieerkosten	86.020	62.100	85.660
Totaal		470.810	422.100	451.060

4.4.5	<i>Overige kosten</i>			
	Wervingskosten	-	5.000	400
	Representatiekosten	52.280	63.500	60.960
	Schoolse activiteiten	151.200	125.000	163.680
	Buitenschoolse activiteiten	-	-	550
	Verzekeringen	15.300	14.250	15.130
	Abonnementen	110.450	98.150	94.810
	Medezeggenschapsraad	4.000	6.700	1.750
	GMR	510	3.500	960
	Ouderraad	85.580	60.000	62.430
	Totaal	419.320	376.100	400.670

5.1	<u>Financiële baten</u>	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	Rentebaten	161.890	175.000	262.670
	Totaal	161.890	175.000	262.670

5.5	<u>Financiële lasten</u>	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	Rente- en bankkosten	8.390	7.950	8.210
	Totaal	8.390	7.950	8.210

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2024 bedraagt € 200.030 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen over de volgende reserves:

Reserves	Stand 1-1-2024	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2024
Algemene Reserve	2.019.210	199.820-	-	1.819.390
Bestemmingsreserve (publiek)	165.040	400.580	1.921.260	2.486.880
Bestemmingsreserve (privaat)	21.070	730-	-	20.340
Totaal reserves	2.205.320	200.030	1.921.260	4.326.610

Bestemmingsreserves	Stand 1-1-2024	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2024
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Materiële reserve	74.750	74.750-	-	-
Reserve eerste waardering	8.660	8.660-	-	-
Reserve Nationaal Programma Onderwijs	81.630	81.630-	-	-
Grootonderhoud	-	490.870	1.921.260	2.412.130
	165.040	325.830	1.921.260	2.412.130
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Investering kinderopvang	21.070	730-	-	20.340
	21.070	730-	-	20.340
Totaal bestemmingsreserves	186.110	325.100	1.921.260	2.432.470

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
SWV PO 23-01 Twente Noord	Stichting	Almelo
SWV PO 23-03 Sine Limite	Stichting	Deventer
SWV Twente Oost PO	Stichting	Oldenzaal
SWV Zeeluwe	Stichting	Harderwijk
SWV Passend Onderwijs Apeldoorn	Stichting	Apeldoorn
SWV Oost Achterhoek	Stichting	Winterswijk
SWV Ijssel Berkel	Stichting	Zutphen
SWV VO Regio Zutphen	Stichting	Zutphen
SWV Primair Passend onderwijs Doetinchem	Stichting	Doetinchem
SWV PassendWijs PO 25-06	Stichting	Arnhem
SWV Passend Onderwijs 22-03	Stichting	Meppel
SWV PO Friesland	Stichting	Leeuwarden
SWV 22-02 PO	Stichting	Emmen
SWV Passend Onderwijs PO 20-01	Vereniging	Groningen
SWV Passend Onderwijs Noord- en Midden-Drenthe	Stichting	Assen

B11 Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2024 Stichting Vrijescholen Athena

Het voor Athena toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 181.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D) met een totaal aan complexiteitspunten van 10, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	4
- Leerlingen	3
- Onderwijssoorten	3
Totaal	10

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2024				
bedragen x € 1		PA Veltman		L.J. sint
Functiegegevens		Bestuurder		Interim bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01-01 31-12		05-12 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0000		1,0000
Dienstbetrekking?		Ja		Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	133.094	€	7.211
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.516	€	917
<i>Subtotaal</i>	€	154.610	€	8.128
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	181.000	€	13.352
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet	€	-	€	-
Totale bezoldiging	€	154.610	€	8.128

Gegevens 2023				
bedragen x € 1		PA Veltman		
Functiegegevens		Bestuurder		
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01-01 31-12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0000		
Dienstbetrekking?		Ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	127.197,00		
Beloningen betaalbaar op termijn	€	22.646,00		
<i>Subtotaal</i>	€	149.843		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	173.000		
Totale bezoldiging	€	149.843		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024

bedragen x € 1	W.L. Broekhuijsen	A. Hidding	M. Visser
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Vice-Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 30-09	01-10 31-12	01-01 31-12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€	12.217,50	€	4.072,50	€	10.860,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	20.325,41	€	6.824,59	€	18.100,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet	€	-	€	-	€	-

bedragen x € 1	D. Maccow	R. Vlaanderen	M. van Erp
Functiegegevens	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€	10.860,00	€	10.860,00	€	10.860,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	18.100,00	€	18.100,00	€	18.100,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet	€	-	€	-	€	-

Gegevens 2023

bedragen x € 1	W.L. Broekhuijsen	M. Visser	D. Maccow
Functiegegevens	Voorzitter	Vice-Voorzitter	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 31-12	01-01 31-12	01-10 31-12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€	15.570,00	€	10.380,00	€	2.595,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	25.950,00	€	17.300,00	€	4.360,00

bedragen x € 1	R. Vlaanderen	M. van Erp
Functiegegevens	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 31-12	01-01 31-12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€	10.380,00	€	10.380,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	17.300,00	€	17.300,00

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

C Overige gegevens

C1   Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Vrijescholen Athena

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Vrijescholen Athena te Deventer gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrijescholen Athena op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrijescholen Athena zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 76522539

leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2024. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 13 juni 2025

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

R. van der Weerd RA MSc

op 13-06-2025 21:27

VAN REE ACCOUNTANTS
vanaf IP x.x.x.224

R. van der Weerd MSc RA

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 18 juni 2025

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2024 vast te stellen met een positief saldo van € 200.030 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Deventer, 18 juni 2025

Voorzitter College van Bestuur,
L. Sint

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening 2024 goed met een positief saldo van € 200.030 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Deventer, 18 juni 2025

A. Hidding
Voorzitter

M. Visser
Vice-voorzitter

R. Vlaanderen
Lid

M. van Erp
Lid

D. Maccow
Lid